

LIETUVIŲ

DIENOS



J. R. SIMANAVIČIUS, TORONTO LIETUVIŲ RADIO PROGRAMOS VEDĖJAS

LITHUANIAN DAYS

MARCH

1974

1974 M. KOVO MĖN

L I E T U V I U
DIENOS
LITHUANIAN DAYS

4364 Sunset Blvd., — Hollywood, Calif. 90029
Telefonas: 664-2919

1974, kovas Nr. 3 (142)
Eina XXV metai
March, 1974 No. 3 (142)
Volume XXV

Redakcinė kolegija / Editorial Staff

DALILA MACKIALIENĖ □ PRANAS GASPARNIS
□ VACYS PRIŽGINTAS □

Anglų k. Redaktorius / English Editor

ALFONSAS A. MILUKAS

Atsakomasis red. - Leidėjas / Publisher

ANTHONY F. SKIRIUS

Administratorius / Circulation Manager

GEDIMINAS RUKŠĖNAS

Straipsniai, autoriaus pasirašyti pavarde, slapyvardžiu ar inicialais, nebūtinai reiškia ir redakcijos nuomonę. Signed or initialed articles do not necessary reflect the opinion of the editors or of Lithuanian Days magazine.

Panaudojant medžiagą, prašoma pažymėti šaltinį. Republication of material from "Lithuanian Days" permissible only with indication of this source.

"LIETUVIŲ DIENOS" YRA SUJUNGTOS SU "KALIFORNIJOS LIETUVIU", LEISTU 1946-49 M.
"LITHUANIAN DAYS" IS COMBINED WITH "CALIFORNIA LITHUANIAN", PUBLISHED 1946-49.

Prenumerata atnaujinama automatiškai, nelaukiant atskiro pranešimo. Nutraukdamas prenumeratą, skaitytojas administraciją painformuoja laišku.

If subscription is to be discontinued at expiration, notice to that effect should be sent; otherwise it will be renewed automatically.

Leidžiama kas mėnuo, išskyrus liepos ir rugpiūčio mėn.
Published monthly, except July and August.

Atskiuro nr. kaina \$1. Single Copy \$1.

Prenumerata metams \$10.00 bet kuriame pasaulio krašte. Subscription \$9.00 per year in any country of the world.
Garbės prenumerata / Honorary subscription \$15.00.

"Second Class Postage Paid at Los Angeles, California"

TURINYS / CONTENTS

Spaudos rėmimo reikalai. Vedamasis.	3
Ar klausaisi Simanavičiaus radijo?	
Pranio Alšėno reportažas.	4
Kotryna Grigaitytė, Pavasario laukimas.	5
Tamošaičiai — vieni iš tautiškiausių dalininkų.	
Pranys Alšėnas.	6
Nusiskundimas dėl praėjusių gerų laikų.	
A. Pagramantis. Satyra.	7
Pavasario žaismas. Lėvu. Eilėraštis.	7
Nerima Narutė.	7
M. Makrickas, Kalasauskas. Beletristika.	8
Skrudėlynas. Populiarizacija.	11
Iš "Tipų galerijos". Satyros. A. Pagramantis.	11
Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvas Parama.	
Iliustruotas reportažas.	12
NEKROLOGAI: Poetė J. A.-Vaičiūnienė,	
Dr. K. Sruoga.	14
J. Augustaitytė-Vaičiūnienė, Pabaiga, eilėr. ...	14
VEIDAI IR VAIZDAI.	
Iliustruota kronika.	15-18

ENGLISH SECTION

For the Agenda of the United Nations.	
A memorandum by the Lithuanian Roman Catholic Priests.	19
Soviet Labor Camps still Exist.	20
Fordbitten Glances. J. Tininis.	21
The Forest of Baltvyžis. By A. Bernotas. ..	22

Lietuviškos Radijo Programos.

ADMINISTRACIJA RAŠO:

Dėl nepaprasto išlaidų pakilimo, LD žurnalo prenumerata 1974 metams pakeliama vienu doleriu — iki \$10 metams.

Atskiuro nr. kaina — \$1.

"Lietuvių Dienų" leidykla

LD Prenumeratorių žiniai

Visi 1974 m. "Lietuvių Dienų" prenumeratoriai, nežiūrint, kad jie būtų anksčiau atsilyginę, turi teisę gauti už pusę kainos dvi mūsų išleistas plokšteles: Liet. kompozitorių dainų rečitalis — Stasės Klimaitės Dainos ir Poezija ir proza — Keturi autoriai — P. Andriušis, Bern. Brazdžionis, A. Gustaitis ir St. Santvaras.

Abi plokšteles užsisakydami prenumeratoriai gauna tik už \$5. (LD atnaujinimo vokelyje pažymėta "už plokšteles"). Kas prenumeratą esate jau atsuntę, prašome siųsti tik čekį, pažymėję "už plokšteles", adresu: 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Calif. 90029.

VIRŠELIAI / COVERS

Pirmasis / Front Cover

Jonas Robertas Simanavičius, Toronto lietuvių Radijo programos vedėjas.

Žiūr. reportažą 4 ir 5 puslapiuose.

The vitality of Jonas Robertas Simanavičius has made him one of the foremost leaders of the Lithuanians in Toronto, Canada — such is the conclusion of the article in Lithuanian on our front cover protagonist.

Born in Lithuania (1917), he had his schooling there and after attending the Kaunas Conservatory started a singer's career with the State Opera (1940-1944).

In 1948 J. R. Simanavičius came to Canada. Establishing himself as a private entrepreneur he parallelly entered Lithuanian public life. An organizer and leader of a chorus (Winnipeg) at first. Then in Toronto from 1950 on and until now he is active in many fields of educational and cultural life. He is in contact with the Latvians and Estonians, especially in representing the Balts to the Canadian central and provincial governments. (He was President of the Baltic Federation in 1957 and 1960-61 and may well be credited for much of the good standing that the Balts have earned in Canada).

Special mention must be made of the "Memories of Fatherland" radio broadcasting studio he organized and is conducting from 1951. For over 20 years and on 6 days a week Lithuanians in Canada, and in parts of the USA, are able to participate in this report of their cultural, religious and social life events.

SPAUDOS RĖMIMO REIKALU

Auką renkame visokiai veiklai. Tą veiklą prašoma remti ir spauda — už dyką reklamuoti susirinkimus, balius, aukotojų sąrašus ir pan. „...didžiausias mūsų veiklos pasisekimas glūdi mūsų pačių lietuviškoje spaudoje, kuri visus Lietuvai naudingą darbą dirbančiuosius remia, jų žygiams pritaria, garsina po tolimiausius pasaulio kraštus ir juos jungia. Todėl į tų renginių apyskaitas dabar pats laikas įtraukti ir spaudą, paskirti ir jai priklausančią vietą, atiduoti jai skirtą duoklę,” rašo E. Čekienė “Dirvoje” (Nr. 16), straipsnyje „Ieškokime tiesos savyje”.

“Jei mūsų veiksniai kalba apie Lietuvos laisvinimą, kultūrininkai apie tautinės kultūros bei lietuviybės tęstinumą, — tęsia toliau autorė, — tai reikia stebėtis, kad labai retai išgirstame apie mūsų spaudos reikšmę jų darbams ir planams įgyvendinti, kad ji yra vienas iš pačių didžiausių tautinės veiklos veiksmų. Juk tik spaudos dėka krauname savo tautai nenyksantį palikimą.”

“Taigi, laikas ir iš laisvinimo bei kitokių fondų skirti spaudai tam tikrą procentą, kurios dėka jie savo fondus tūkstančiais papildodo.

“Ruošiant parengimus visiems aišku, jog teks apmokėti už salę, pakviestiesiems programos dalyviams kelionė ir kartais honorarą, radijo valandėlėms už garsinimą. Tai iš anksto sutartos kainos ir tai natūralu, nes ir jie turi su tuo susijusias išlaidas padengti.

Bet kai gi su spauda? Kas jų išlaidas turi apmokėti, nes lietuviški laikraščiai stengiasi išsilaikyti iš žemiausių prenumeratų, tarnautojai dirba už žemiausią atlyginimą. Mūsų spauda visais galimais būdais stengiasi tarnauti visuomenei prieinamiausiomis sąlygomis. Garsina parengimus ir aprašo jiems prėjus, spausdina nuotraukas. Visa tai kainuoja, bet prenumeratas leidėjai stengiasi, kaip galima ilgiau išlaikyti vienodas. Didį įnašą duoda tie, kurie prideda auką, ir jiems priklauso visų mūsų padėka, bet čia kalbame apie organizacijas, parengimų komitetus. Jie, apmokėję visas iš anksto sutartas sąskaitas, dar skiria po auką tai šen, tai ten, ir galų gale, iškėlus kam nors spaudos klausimą, kurios dėka taip puikiai viskas pavyko, ir kuri apie tai žinią paskleis po visą pasaulį, susiginčijama duoti ar neduoti. Taip nutrupa spaudai pati mažiausia auka arba dažniausiu atveju — jokios. O pretenzijos didelės. Tai nuotrauka per mažo formato, tai kodėl ne pirmam puslapyje įdėta ir t. t. O jei per neapsižiūrėjimą po nuotrauka viena iš daugelio pavardžių praleidžiama ir korektūros taisytojas nepastebi, kokia audra kyla dėl to, kiek “priešų” iššifruojama. Kaltas redaktorius, kaltas nuotraukos siuntėjas...”

Suprasdami nelengvą padėtį, mūsų spaudą



KNYGOS LAUKIA SKAITYTOJŲ...

(Knygų lentynos LD žurnalo alministracijoj)

išlaikyti padeda nereti aukotojai-mecenatai. Jie siūsdami prenumeratą kartais prideda vieną kitą dolerį, kukliai pažymėdami, kad tai “spaudai paremti”. Tokių parėmėjų sąrašus dažnai pamatysime ne tik mūsų žurnalo puslapiuose, bet ir kitoje spaudoje. Atsiranda net tokių rėmėjų, kurie nepagaili lėšų visam vienam numeriui finansuoti. — tai daugiausia praktikuoja Pietų Amerikos lietuviai. Ar Šiaurės Amerikos lietuviai negalėtų tuo pavyzdžiu pasekti, būdami dešimtimis kartų pajėgesni? Spaudos, popieriaus, pašto išlaidoms didėjant, mūsų spaudos finansinė

padėtis netrukus susidurs su neišvengiamu klausimu: “būt ar nebūt”. Ir, jei skaitytojai bei organizacijos, ar fondai neateis į pagalbą, bus pervėlu “kaltinti spaudą”, kad ji apie artėjančią krizę neįspėjo, kaip dabar kad kaltina amerikiečiai savo valdžią dėl “energijos krizės”. Spaudos rėmimo reikalu rašė ne vien “Dirva”, keletą kartų (ir dar visai neseniai) tuo reikalu nusiskusta ir “Drauge”, kuris, berods, finansiškai tvirčiausiai laikosi. Tebūna tie balsai išgirsti ir tebūna į juos reaguota, kad nieškotume kaltininko, kai jau bus “per vėlai”.

AR KLAUSAISI SIMANAVIČIAUS RADIJO?

Daugiau negu dvidešimties metų laikotarpyje (nuo 1951 m.) Toronto ar apylinkės kitų lietuvių kolonijų — šitaip užklaUSDavo tautietis tautietį.

— Atrodytų, tarytum Simanavičius savą radijo stotį turėtų...

— O vis dėlto, kaip gi kitaip? Mat, jis tik vienas vienintelis — Jonas Robertas Simanavičius per šitokį daugelį metų — vedė ir tebeveda radijo programą lietuviškai "Tėvynės prisiminimai".

Per tą laiką Kanadoje jau gana daug radijo bangomis paskleistą lietuviškų žodžių, lietuviškų minčių, savų dainų ir savos muzikos garsų.

Tai vis lietuviybės gaivintojo svetur — J. R. Simanavičiaus nuopelnas.

"Tėvynės prisiminimų" vedėjas turi labai gražią ir didelę lietuviškų plokštelių kolekciją. Iš tų plokštelių nuolat girdime lietuviškas dainas, įdainuotas išeivijoje ir pavergtoje

J. R. Simanavičius radijofone; š. m. sausio 27 d. suėjo 23 metai radijo programai "Tėvynės prisiminimai". Šiuo metu programos girdimos 6 kartus savaitėje po pusę valandos kasdien.

● 23rd anniversary of the daily Lithuanian radio program "Memories of Fatherland" (CHIN, 101 FM in Toronto, Canada) is brought forward by its director Mr. Simanavičius, Jan. 27, 1974.



Jonas Robertas ir Valentina Simanavičiai Toronto konsulų baliuje.

● At the Consular Ball in Toronto, Mr. and Mrs. Simanavičius.



Tėvynėje gyvenančių mūsų solistų, taip pat eilės chorų įdainavimus ir lietuvišką muziką (Jonušo maršus ir kt.).

Be to, per "Tėvynės prisiminimų" radiją kasmet paminimos mūsų brangios tautinės šventės ir visokiausios sukaktys. Tomis progomis perduodamos specialios programos, leidžiama tarti žodį į savuosius tautiečius įvairiems svečiams — mūsų laisvės bylos kovotojams, kaip Vliko pirmininkas ir kitiems veteranams veikėjams.

Visą laiką programas perduoda iš stoties pats J. R. Simanavičius. Tik labai retais atvejais siunčia jas radijofonui įkalbėtas į juostas.

Lietuviškoji radijo programa "Tėvynės prisiminimai" girdima Kanadoje ir JAV-se. Šiuo metu ji girdima šešias dienas savaitėje.

Mus, lietuvių, gyvenančius Kanadoje, jungia daugelis įvairių jungčių — lietuviškos parapijos, savos salės: Lietuvių Namai, Prisikėlimo parapijos auditorija, Anapolis, (turint galvoj Torontą), šeštadieninės mokyklos, laikraščiai, lietuviški chorai, ansambliai, tautinių šokių grupės, sporto vienetai ir t. t. Be jų mes neišsilaikytume ir, pagaliau, sunyktume svetimųjų tarpe.

Nemažesnę už čia išvardintuosius jungties veiksmus vaidmenį vaidina ir lietuviškosios radijo transliacijos.

Gi mūsų Jonas R. Simanavičius — ne tik radijo programos "Tėvynės prisiminimų" vadovas, jis — ir nepailstantis visuomenės veikėjas; jis ir mūsų reprezentacinio choro "Varpas" steigėjas.

J. R. Simanavičius gimė 1917 m. balandžio 17 d. Šilsodžio kaime, Gražiškių vlsč., Vilkaviškio apskr. 1938 m. baigė Marijonų gimnaziją. 1940-40 m. lankė Kauno Konservatorijos dainavimo klasę ir dainavo Valstybės Operos chore.

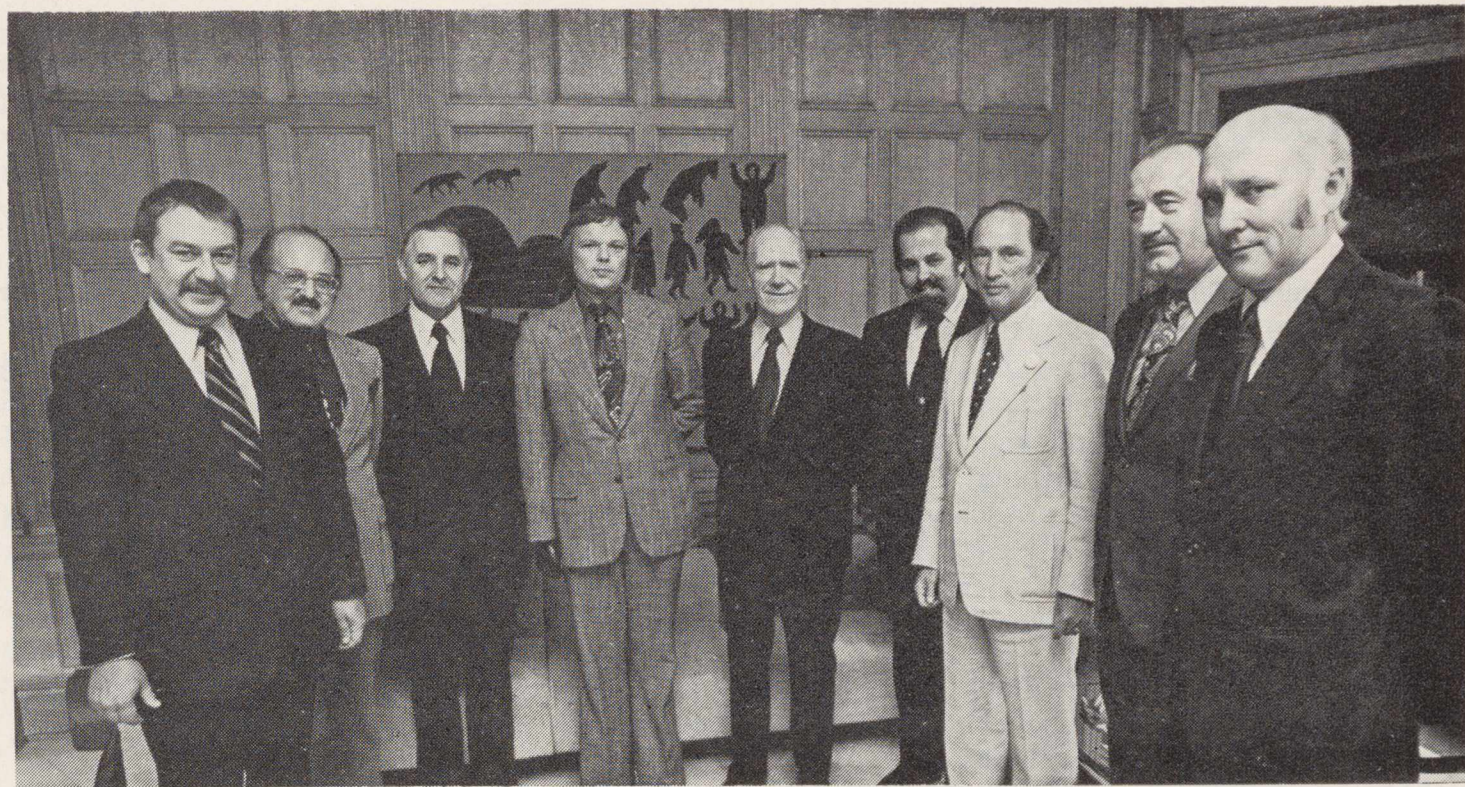
1948 m. atvyko Kanadon. 1948-49 pirmininkavo Winnipegio Lietuvių sąjungos skyriui ir buvo mišraus choro dirigentas.

1950 m. persikėlė Torontan, kur nuo 1951 m. pradžios tebeveda savo suorganizuotą Kanados lietuvių radijo programą.

Nuo 1950 m. LB Toronto apylinkės org. komiteto ir vėliau — Toronto valdybos pirm. ir KLB Krašto valdybos narys. 1957 ir 1960-1961 m. — Pabaltiečių Federacijos pirmininkas. Taip pat — eilės kitų organizacijų veikėjas. Vadovavęs Kanados Pabaltiečių delegacijoms pas opozicijos lyderį L. B. Pearsoną ir Federalinės valdžios Ministerius pirmininkus — J. G. Diefenbakerį ir pas P. E. Trudeau. Po pasikalbėjimo su Min. pirm. J. Diefenbakeriu, pastarasis prabilo apie pavergtą Pabaltijį Jungtinėse Tautose. Tai buvo 1960 metais.

Pirmoji Lietuvių Fondo vadovybė Kanadoje (Toronte) 1964 m. Iš kairės: J. R. Simanavičius — pirm. ir Toronto įgaliot., kun. P. Barius, OFM, O. Indrelienė, kun. A. Žilinskas, M. Abromaitis; stovi: inž. V. Balsys, dabart. pirm., J. Gustainis, J. Tumosa, dr. A. Pacevičius, dabart. K. L. Fondo tarybos pirm.

● Heading the first Board of Directors of the Lithuanian Foundation of Canada, Toronto, 1964.



Pabaltiečių delegacija pas Kanados Ministerį pirmininką P. E. Trudeau 1973 m. spalio 23 d. Iš kairės: G. Kahar (estas), dr. S. Haidasz, steito ministeris, J. Lupp (estas), V. Liepinš (latvis), Michael Sharp, užs. reikalų ministeris, T. E. Kronbergs (latvis), P. E. Trudeau, Kanados min. pirm., J. R. Simanavičius, E. Čuplinskas — lietuvių atstovai.

● Participating among the delegates of the Baltic Nations who were received by Canada's Prime Minister Trudeau and his Moreign Secretary, M. Sharp, Oct. 23, 1973.

Šiuo gi metu broliai Simanavičiai — galim sakyti — “valdo” beveik visą vitališkąją Toronto lietuvių koloniją: Jonas Robertas — yra radijo programos valdytojas, o jo brolis — kunigas Augustinas, OFM — yra didelės Toronto Prisikėlimo parapijos, turinčios per 1000 šeimų parapiiečių, klebonas.

Pranys Alšėnas



KOTRYNA GRIGAITYTĖ

PAVASARIO LAUKIMAS

TIESIASI RANKOS Į SAULĘ,
TIESIASI RANKOS Į MEDĮ.
VIDUDIENIS SNIEGĄ PAGLOSTĖ,
PAVĖSIUOSE VAKARAS GEDI

TO SPENGIANČIO PLOTŲ BALTUMO,
SUGLEBUS NUO PIETRYČIO ŪMO...

TIESIASI RANKOS Į VAGĄ,
TIESIASI RANKOS Į SĖJĄ.
ANT STOGO VASARIS SUDEGĖS,
ŽVAKĖMIS KIEMAN NUVARVĖJO —

UŽTVINDĖ TAKELĮ Į KLĖTĮ,
KUR PASĖLIS BAIGIA BUDĖTĮ.

LAUKIMAS, LAUKIMAS, LAUKIMAS...
SUTVINKČIOJA ŠAKNYS IR BUNDA.
PER KALNUS JAU KOVAS KABINAS,
TARPEKLIUOS TAI SKAMBA, TAI
DUNDA!

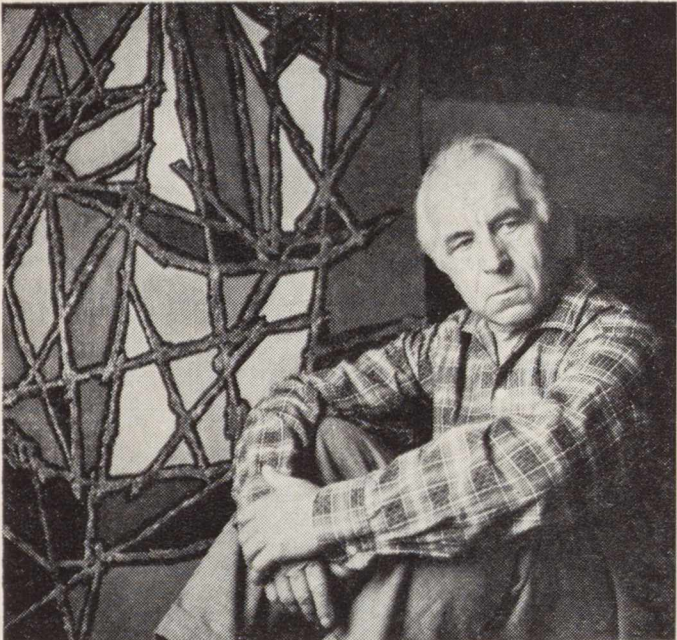
Į SODUS, Į MIESTŲ ALĖJAS
GYVYBĖ, LYG POTVYNIS, LIEJAS!

TAMOŠAIČIAI – VIENI IŠ LIETUVIŠKIAUSIŲ DAILININKŲ

Yra menininkų ir architektų, kurie teigia, kad lietuviško tautinio stiliaus kūryboj — mene ir architektūroj visiškai nėra arba, mažų mažiausia, jeigu ir galėtų būti, tai jis nereikalingas. Yra, žinoma, ir kitaip galvojančių menininkų, meno mylėtojų, parodų lankytojų ir meninių darbų kolektorių tarpe. Žinome ir lietuvių dailininkų, kurių kūryba, nors savo stiliumi ir keitėsi pagal laiko dvasią, bet buvo, yra ir pasiliks tebealsuojanti tautine kūrybine dvasia ir lietuviškomis nuotaikomis.

Vienas iš tokių ir vienas iš tautiškiausių dailės kūrėjų — yra Kingstone, Kanadoje, begyvenęs mūsiškis dailininkas Antanas Tamošaitis.

Dail. A. Tamošaitis — įvairių sričių puoselėtojas meno pasaulyje. Jis — dailininkas tapytojas, grafika, litografijų meistras, ex libris'ų kūrėjas, lietuvių liaudies meno tyrinėtojas, tos srities pedagogas, buvęs Kauno Meno mokyklos dėstytojas, Dotnuvos Žemės ūkio Akademijoje audinių lektorius, Vilniaus Dailės Akademijoje dėstytojas ir pedagoginės katedros vedėjas ir dar visos eilės mokslinių institucijų vedėjas, dėstytojas, lektorius etc.



Dail. Antanas Tamošaitis.

● The artists Tamošaitis, wife and husband, pronounced exponents of Lithuanian styles.

Toje srity jis yra suredagavęs, parašęs ir išleidęs visą eilę leidinių, knygų, kurios sudaro tikrą, ypač mūsiškio liaudies meno, lobį. Jos bus ilgus amžius liudininkės, koks didelis mūsiškio liaudies meno mylėtojas, tyrinėtojas ir mokslininkas buvo dailininkas Antanas Tamošaitis.

Tai tėvynėje palikti lobiai. O čia — išeivijoje — kokie gi dail. A. Tamošaičio darbai ir darbų sritys? Tėvynė... Jos nostalgija, pasakų pilys, lietuviškos ornamentikos simbolika, bėgančios upės, čiurlenantys upeliai, pakelių koplytėlės — tai jo tematika. O patys dailės darbai — tarytum audinio gijomis suausti ir išausti, su begaliniai kruopščia ir detališka kontūrų išvedimo ir užbaigimo technika.

Tas visas lietuviškas grožis, toji daug sakanti ir išreiškianti lietuviškų motyvų simbolika nūdieniuose A. Tamošaičio darbuose truputį suabstraktinama, tik, anaipol, nepertempiant abstraktinės stygos, kas ir sudaro Tamošaičio darbuose labai darnią realiojo meno motyvų ir abstrakto sintezę.

Jo paveiksluose sodybos, medžiai, gėlės, kiemų šulinių svirtys ir kt. taip, rodos, ir alsuoja lietuvišku oru.

Čia minima prasme dail. A. Tamošaitis atpažįstamas ir kitataučių meno kritikų. Štai, "The Ottawa Citizen" meno kritikas Carl Weiselberger, rašinyje, užvardintam "Simplicity wins praise for artist", pabrėžia, kad A. Tamošaitis, lietuvis dailininkas, Kanadon atvykęs 1949 m., esąs toks žmogus, kuris auga ne tik metais, bet ir folkloristine turtinga praeitimi iš savo gimtojo krašto tradicijų bei liaudies meno. Už savo kūrybą jis, girdi, laimėjęs medalius Paryžiuje, Berlyne, New Yorke.

Kai kurie A. Tamošaičio darbai turi pavadinimus pagal lietuvių liaudies pasakas ir senas legendas.

Jo darbuose esą vertikalinės ir horizontalinės linijos — sudarančios simboliškas arba dramatiškai nusiskliaudžiančias linijas, pagimdydamos meistriškai balansuotus kūrinius.

Tenai buvo užsiminta ir apie A. Tamošaičio išstatytus litografinius darbus, kurie, esą, taip pat labai vykę... (Iš parodos Ottawoje).

Iš kitos parodos "Nation Gallery" spaudos bendradarbė Carlyn M. Kright šitaip pabrėžtinai teigia apie A. Tamošaičio kūrybą. Esą, pusiau abstraktinėj kūryboj — pas A. Tamošaitį jungiasi stiprios lietuvių tradicijos ir šiuometinės nuotaikos. Dailininko subjektai — esą sukurti pagal metodiškas manieras.

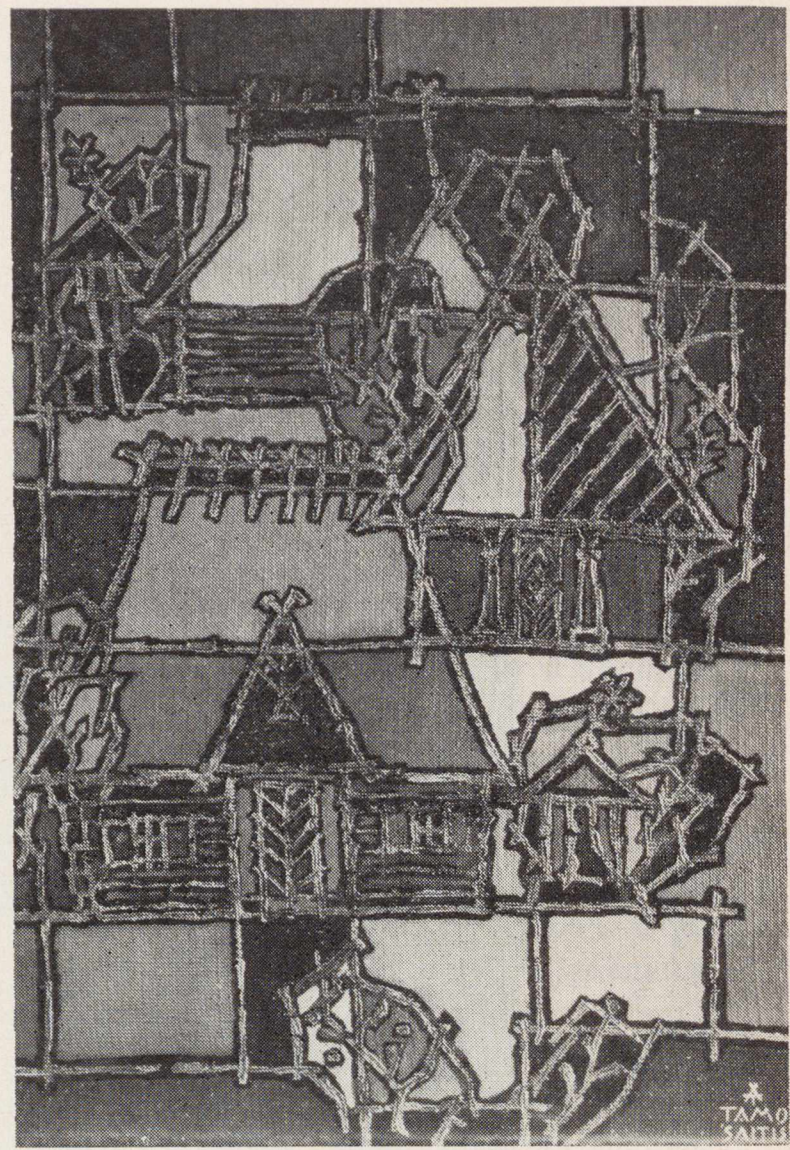
Savais keliais žodžiais dar grįžtant prie vykusių A. Tamošaičio litografijų, pažymėtina, kad tikrai šioje meno srityje jis nepralenkiamas.

Prieš kiekvienas Kalėdų šventes nedidelio formato kūrinių dail. A. Tamošaitis apdovanoja savo artimus bičiulius. Jis yra nemažai padaręs Ex Libris ženklų, nors parodose jų ir neteko matyti; juose taip pat vyrauja tautiniai motyvai.

Pranys Alšėnas

LAPKRIČIO RAUDA.

Gobelenas



SODYBOS BRAIŽAS. Tapyba.

● A painting by artist A. Tamošaitis. Elements of a Lithuanian Village.

Nuo dail. A. Tamošaičio neatsilieka ir iškimoji jo gyvenimo palydovė Anastazija Tamošaitienė, kuri yra viena žymiausių mūsų tautinių drabužių ir kitokių audinių specialistė bei žinovė. Ji juos ir sukuria ir išaudžia. Neapsiriksime sakdami, kad jos tautiniais drabužiais dėvi beveik visos pasaulyje pasklidusios lietuvaitės, įskaitant ir pavergtą Lietuvą. Ji yra vienintelė mūsų meniškų kilimų ir gobelenų audėja. Jos

● Mournful November, a gobelin by Mrs. A. Tamošaitis.





Dail. Anastazija Tamošaitienė.

● Mrs. A. Tamošaitis

audiniuose yra labai ryškus tautinis motyvas, turtingas spalvomis ir įvairus temomis. Tiek jos audiniai, tiek ir jos dailės kūryba (tapyba, grafika) yra su modernizmo atspalviu, ypač paskutiniųjų laikų.

NUTOLUSI PRAEITIS. Aliejus.

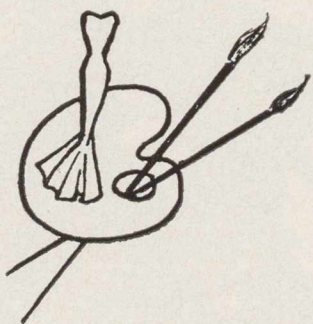
● Retreating past, oil painting by Mrs. A. Tamošaitis



Vyraujant kompoziciniam siužetui, ieškoma daugiau rafinuoto išreiškimo spalvomis, tapyboje naudojant įvairias darbo technikas, audiniuose — medžiagų savitumus. Tapyboje daugiausia naudoja guašą ir aliejų, atvaizduoti gamtovaizdžius ir spalvotas kompozicijas.

Dail. Anastazija Tamošaitienė yra dalyvavusi daugybėje parodų tiek Lietuvoje, tiek užsienyje. Yra išaudusi per 30 kilimų, kurių žymi dalis yra įvairiuose muziejuose ir privačių asmenų kolekcijose. Parinkusi raštus ir spalvas ir išaudusi šimtus tautinių kostiumų. Laimėjusi už įvairius darbus garbės dovanų, aukso medalių, piniginių premijų ir atžymėjimo lapų.

Abu dailininkai Tamošaičiai turi įsteigę savo studiją Kingstone, Ontario provincijoje, Kanadoje. Juos lanko daug ekskursijų, — moksleivių ir įvairių turistų.



A. Pagramantis

NUSISKUNDIMAS DEL PRAEJUSIŲ GERŲ LAIKŲ

Gera buvo, pasakysiu aš, Maironiui
Patrijotinių eilų liete prilieti,
Lietuvaitės kai dainavo taip maloniai
Ir darbai didvyrių jaudino pilietį.

Gera buvo tapti karžygiu, didvyriu
Arba, pavyzdžiui, didžiuoju kunigaikščiu,
Kai gyvenom kaip laukiniai ir tarp girių,
Priešą vijome raiti, o dobėme pagaikščiui.

Gera buvo, imkim, daktarui Kudirkai
Vietoj recepto eilėraščius rašyti:
Nuo slogos (ne nuo širdies skausmų) pravirkai,—
Jau ir kūkčioja visa tauta, brolyti...

Gera buvo net ir neva advokatui
Tapt lietuviškos visuomenės veikėju —
“Verskim carą!” turguj surikai ant ratų,
Ir tau viso valsčiaus bobos įtikėjo!

Gera buvo Basanavičiui ar Jankui
Tilžėj laikraštį slaptai spausdint įdomų,
Kad jį skaitė, griebė kits kitam iš rankų —
Nes užginto vaisiaus trokštam nuo Adomo.

Gera buvo... net negera prisiminti —
Ir veikėjas, ir poetas didis būčiau,
Bet ir jūs iškreipsit mano mintį:
Tik tiesiog suprasdami, ne tarp eilučių...

NERIMA NARUTĖ

PAVASARINIS ŽAISMAS

LĖVUO

Teka Lėvuo, verpia sidabro siūlą,
Sultingam juodžemio delne
Rašo džiaugsmą ir liūdesį.
Plauna krantus pavasariais,
Vilgo kvapią žemės kranto žiauberį,
Teka per pievas ir palaukes,
Pakluonėmis ir slėniais.

Rikiuoju atminimuose:
Plačius laukus, viensėdžius,
Smėlėtus šunkelius ir takelius,
Rišu į vieną vieškelio grandinę:
Ganyklas, pievas,
Žalius atolus,
Žiemkenčių, vasarųjų jūras
Ir mėlynų linų plačius akivarus,
Nes čia šilkinis upės siūlas
Skiria kaimo ribas,
Smėlėtas pasistiepusias pakriaušes
Su vos pulsuojančia brasta.

Rytinėj pusėje — laukų tąsa,
O mėlynoį dangaus palangėje
Smiltynų kapinaitės rymo:
Senais lietaus ir laiko
Nugenėtais kryžiais
Ir eilėmis sugulusiais kapais...

Brenda ruduo.
Susimąsto Lėvens gelmė,
Dengia akis melsvom meldų vėduoklėm,
Merkia kasas žali žilvičiai.
Tylus ir paslaptingas teka pulsas...
Lietus drumzlinomis rykštėmis
Plaka klevų kupolus,
Suskaldo upės veidrodį,
Kelia bures didingi debesų laivai,
Pakyla gervių virtinės
Rudens giesmėj — padangės vieškelin.

Tiesia žiema stiklinį tinklą,
Dunda važiai ir rogės,
Lekia skersai į kito kaimo lygumas.
Viduržiemis siūlėja dvi ilgas kelio siūles.

Tik po Kalėdų
Timpiteli diena ilgyn —
Junti, kaip kažkas keičiasi...
Plyšta žiemos megztinis...
Plikom alkūnėmis laukai
Žiūri pavasarėjančio dangaus langan,
Nes plieno ledo veidrodyje teka
Gyva, judri versmė.

Ištvinusi užlieja pakluonių pievas
Juodomis sruogomis sukasi versmė
Varydama ledus;
Ranka nubraukia, tiltus
Mėto jų baltus griaučius
Ir sklidiniais žalios brastos akivariais
Grasina didelė, plati.
Prieš Jurgines — balandyje — sugrižta
Į siaurą vagą.
Ramus, vienodas plazda pulsas.
Ryši baltom skarelėm jaunos ievos
Ir putinai žiedų koriais papuošia galvas.

O paliai aukštą lazdynų pakriaušę
Gegužis kloja mėlynų žibuoklių taką.

Kalasauskas

Pagal tai, ką Pultinevičius išgirdo iš savo švogerio, jį pirmą kartą aplankęs ligoninėje, jo žmona dar galėjo būti gyva.

Prieš pusantrų metų Kalasauskas iš jos buvo gavęs laišką, atsiųstą ne tiesiog jam, kadangi su Lietuva niekad nesusirašinėjo, o įdėtą laiške, rašytame giminių vienam jo draugui, kilusiam iš to paties krašto. Rašė esanti viena, grįžusi iš tolimos kelionės. Ap-sigyvenusi Totorkiemyje pas Barbutę, kadaise tarnavusią jos tėviškėje. Prašanti pranešti, ar nežinaš apie jos vyrą. Tai ir buvo viskas. Laiško jis jau nebeturįs, pametęs. Į jį neatsakęs. Pavasarį Kalasauską ištikusi sunki liga. Tada ir parašęs į Lietuvos konsulatą, paieškodamas Pultinevičiaus su tikslu pranešti apie jo žmoną. Laiško iš jo negavęs. Tai jam pasakojant, įėjo slaugė pasakyti, kad penkiolika minučių jau prabėgo, laikas baigti, bet kad rytojaus dieną, jei ligonis vis gerės, bus galima kalbėtis pusvalandį. Majoras Butvila, laukęs žemai prieangyje, Pultinevičių parvežė namo.

— Sveikinu, sveikinu, labai geros naujienos! — paspaudė majoras jam ranką, sužinojęs pokalbio turinį. — Bet jūsų švogerys vis dėlto yra keistas žmogus. Kodėl gi jis savo tikrai seseriai visai neatsakė? Ir kodėl nepradėjo jūsų ieškoti, kai dar buvo sveikas, o pradėjo apsirgęs?

— Kol buvo sveikas, atrodo, nenorėjo turėti nieko bendro nė su ja, nė su manimi. Jos laišką bus paprasčiausiai numetęs. Dabar man į galvą atėjo tokia mintis. Ar Šv. Kirilo ligoninė katalikiška?

— Taip. Ją veda ukrainietės vienuolės.

— Sprendžiant iš to, kokioje aplinkoje Kalasauskas gyveno, jis greičiausiai bus netikintis. Tad galimas daiktas, kad, atvežtas į ligoninę, priėjo išpažinties.

— O, suprantu, suprantu...

— Pasakojo, namuose susmukęs, per burną prasimušęs kraujas, ir t. t. ir t. t. Vadinas, labai išsigando. O paskui, ryšyje su išpažintimi, parašė į konsulatą. Man bent taip atrodo. Negaliu išaiškinti kitaip.

— O gal jūsų ieškojimo ligoje priežastis buvo finansinė?

— Ne. Pagalbos sakėsi nereikalingas — aš klausiau. Guli pusiau privačiame kambaryje, reiškia, turi iš ko primokėti.

— Kažin, ar tikrai negavo jūsų laiško?

— Galbūt, ne. Iš ligoninės nebuvo sugrįžęs, tai šeiminkai bus sulaukę, neperdavę.

— Hm... Jakubausko alėjoje gyvena Akucevičiai, geri mano pažįstami — rodos, net ten kažkur visai netoliese. Gal kartais ką nors žino apie Kalasausko šeiminkus ir apie jį patį. Aš paskambinsiu Akucevičiui.



Gražuolė eglė su "karūna" viršūnėje.

Tokių jau nedaug likę Lietuvos miškuose.

● A fir tree, a crowned beauty.

Vakare majoras Butvila ilgai sėdėjo prie telefono, paskui tarė Pultinevičiui:

— Net neįsivaizdavau, kad jūsų švogerio šeiminkė yra toks gerai žinomas ir dėmesio vertas žmogus. Pasirodo, apie ją galima parašyti romaną. O Akucevičius, šelmis, taip moka papasakoti... Einam į virtuvę ieškoti alaus.

Kalasausko šeiminkės istorija, ar bent tas jos variantas, kurį patiekė Akucevičius, skambėjo šitaip.

Jos vardas buvo Marytė, kaimiškai Marė, o dabartinė pavardė — Vaganauskienė. Jei kai kurias istorijai žinomas merginas bei moteris padarė garsias ir turtingas vienas vienintelis veido bruožas, tai Marytė galėjo tikti gyva šitokių retų atvejų iliustracija. Veido dalis, ją apdovanojusi turtais ir politine galia, buvo jos nosis.

Marytės tėvai Lietuvoje buvę turtingi ūkininkai; visą jos giminę rusai paskui dėl to išvežė į Sibirą: tuo jinais mėgstanti pasigirti dar ir dabar. Nors tėvai jai, sulaukusiai tekėjimo amžiaus, paskyrę didelę dalį ir pasogą, jaunikio taip ir neatsiradę — savaime aišku, dėl nosies. Šitokios rūšies nesėkmė panašiam amžiuje gali jaunuolių visai palaužti; taip atsitiko ir Marytei, tik jos lūžis įvyko neįprasta linkme — užuot suminkštinęs, jis ją sukietino. Marytė davė sau žodį netik pasiekti to, ko siekia jos amžiaus merginos, t. y. vyro, bet ir atkeršyti Dievui už savo nosį, o visuomenei už atšiaurumą. Girdėdama, kad Amerikoje lietuvių vyrų esą daug daugiau, nei moterų, ir kad šioms tenai didelė paklausa, ji atsiėmė iš namų dalį ir nusipirko už ją laivakortę.

Pradžioje teko apsigilti ir Amerikoje — jaunimas čia šaipėsi iš jos nosies panašiai, kaip Lietuvoje. Tačiau šiame krašte lietuviškas jaunimas neturėjo jokio svorio: nė ūkių, dalių, nė pinigų. visi buvo nesenai atvykę ir nesenai pradėję dirbti. Pinigai buvo pasenus. Seniai gi nerodė jokio pasibaurėjimo Marytės nosimi — tiesą sakant, veidu jie visai nesidomėjo. Seniams reikėjo ko kito — jaunystės, tvirto ir šildančio kūno. Pirmasis Marytės vyras buvo bevaikis našlys, kurį ji ištikimai globojo ir slaugė penkerius ar šešerius metus iki mirties, už tai paskui paveldėdama penkiolika tūkstančių. Dar kapinėse jai pasipiršo kitas — aštuonių dešimtų viengungis. Mirdamas, šis Marytei paliko šešiasdešimt penkis tūkstančius. Nuo šiol ji jau žinojo savo kelią. Kad nereikėtų gaišti laiko, už vieno ištekęjusi, laikydavo kitą atsargoje, kaip įnamį. Dabartinis atsarginis buvo Vincas Kalasauskas. Visa bėda, kad jis paliego anksčiau už Vaganauską. Bet Kalasausko liga atrodė nepavojinga — ne vėžys, kaip bijotasi, o tiktai skilvio žaizdos. Išpiovus pusę skrandžio, jis ėmė greitai sveikti ir pasitaisė tiek, kad daktarai jį vėl pririšo prie stalo, tik ši kartą jau kitu reikalu — dėl įsisenėjusios kylos, kurios taip pat nebuvo galima atidėti.

Marytė sakė kaimynėms, kad ir šitą "apereišoną" jis išlaikęs labai gerai.

Pasiekusi vyro, o po jo ir turto, Marytė tuo pačiu metu neužmiršo ir savo užsibrėžto antrinio tikslo — atsiskaityti su Dievu bei visuomene. Tam tikslui ji nuo pat atvykimo į Ameriką įsirašė cecilikuosna. Iš čia vingiuotas kelias nuvedė į kompartiją, kurioje dabar netik turėjo nario knygelę, bet ir užėmė įvairias atsakingas organizatorės pareigas. Didelė jos turto dalis nuėjo į partijos iždą. Tačiau kita, taip pat nemaža, buvo tyliai išleista šalpai į bėdą pakliuvusių tautiečių, ypač depresijos laikais. Nors pirmoje eilėje Marytė buvo dosni ir gailestinga tiems, kurie nesigiminiavo nė su kunigais, nė su juodąja reakcija, žmonės minėjo du atsitikimus, kuriais ji pagelbėjo net kitaip galvojantiems. Šis bruožas buvo pats gražiausias Marytės charakteryje, kurio šviesoje ir jos nosis įgavo kilnumo. Tačiau, išskyrus šiuos retus atvejus, Marytė ideologiniams priešams neturėjo jokių simpatijų; jos neapykanta tremtiniais buvo gerai žinoma ir veikli.

Apie Vincą Kalasauską žmonės nedaug tekalbėjo. Buvo užsidaręs, be draugų, šykštus, ir, savaime aišku, taip pat komunistas, tik nelabai veiklus; gal net neturėjo nė nario knygelės. Akucevičius jį kartais praeidamas matydavo sėdintį verandoje, tada, kai joje nebūdavo Viganausko — žilą senį su labai tankiais ir vis dar juodais antakiais. Tai tiek informacijų majorui patiekė jo draugas.

Sekančios dienos popietę (buvo šeštadienis) Vinco Kalasausko skyriaus vyriausioji slaugė sutiko Pultinevičių su gera naujiena: pacientui vakarykštis pasimatymas taip pakėlęs nuotaiką ir taip pataisęs savijautą, jog dr. Feofaniuk leidęs šiandien kalbėtis visą valandą.

— To prašė pats ligonis. Išmiegojo nepabusdamas ištisą praeitą naktį — nereikėjo nė vaistų.

— Jo, turbūt, daugiau niekas čia nelanko? — paklausė Pultinevičius.

— Niekas, išskyrus jus ir jūsų žmoną, — atsakė slaugių viršininkė, — kuri, kaip žinote, buvo ši rytą.

— Tai ne mano žmona, — neiškentė nepataisęs Pultinevičius.

— Ne? O aš maniau, kad jūs jo namų šeimininkas.

Ligonis jį sutiko daug lipšniau, nei vakar — gal ir dėl to, kad Pultinevičius susiprato atgabenti dovanėlių, kokias paprastai neša ligoniams. Vaikiškai prasidžiugęs, bet net nepadėkojęs, Kalasauskas visas atneštąsias smulkmenas tuoj išslapstė, vienas į šalia lovos stovinčią spintelę, kur jas užkišo už kitų daiktų, kitas lovoje po pagalviu. Antras Pultinevičių nustebinęs ligonio elgesio ypatumas buvo tai, kad jis kalbėdamas dažnai sustodavo viduryje žodžio ir pasiklausydavo.

— Ar tai tu užvakar buvai pas mane stuboj? — pirmiausia paklausė jis Pultinevičių.

— Aš, — atsakė šis, prisimindamas rytinę lankytoją, kuri turėjo būti jam apie tai pranešusi.

— Ir jiems sakei, kad tu mano giminė?

— Sakiau.

Kalasauskas valandėlę susiraukęs pamastė, paskui patogiau įsitaisė lovoje ir ėmė kalbėti, šiandien jau daug tvirtesniu, beveik visai normaliu balsu, tiksliai jį vis ūmai nuleisdamas, kai tik pasidarydavo garsesnis.

Pultinevičiaus ketinimas šiandien jį plačiau išsiklausinėti apie dalykus, kurių vakar nespėjo sužinoti arba gerai nesuprato, nuėjo niekais. Kai valandos bėgyje jis keletą kartų bandė apie ką nors teirautis, ligonis į jį paprasčiausiai nekreipdavo dėmesio, galbūt, net negirdėdamas per savo paties nesibaižiantį žodžių sriautą, gaivališkai besiveržiantį iš pat atminties gelmių.

Kalasauskas pasakojo savo gyvenimo istoriją. Skubėdamas, painiodamas, pakartodamas, peršokdamas ištisus dešimtmečius į priekį, paskui viską pradėdamas vėl iš naujo, minėdamas Pultinevičiui visai nežinomas pavardes, ar net tik vardus tokiu būdu, lyg tai būtų jūdvių bendri pažįstami, jis taip įsigilino ir užsimiršo, kad kai po valandos atėjo slaugė pokalbio nutraukti, turėjo papurtyti jam petį, kad sustotų. Atitokėjęs, Kalasauskas tarė išsisėmusiu, bet ramiu ir patenkintu balsu.

— Ateik pas mane ryt ryte devintą. Šičia įleidžia ir rytais.

— O Marės nebus? — šyptelėjo Pultinevičius.

— Ne, — atsakė Kalasauskas, nenustebintas to, kad šis žino jos vardą.

Kai Pultinevičius, paėmęs rankon skrybėlę, atsigrėžė pasakyti sudie, ligonis jau miegojo, kvėpuodamas lygiai ir ramiai, kaip kūdikis. Kitoje pusėje lovos stovinti slaugė parodė jį su šypsena, paskui, išlydėjusi Pultinevičių į koridorių, pridėjo, kad gali ateiti rytoj ryte ir kad dr. Feofaniuk, sužinojęs apie tokią palaimingą išsikalbėjimo veikmę, gal net prailgins matymosi valandas. Be to, rytdiena sekmadienis, gal ir pats Pultinevičius turėsias daugiau laiko. Pastarasis prižadėjo atvykti tuoj po mišių.

— Tad šiandie nieko taip ir neišsiklausinėjau, — tarė jis majorui, važiuojant namo, ir nupasakojo šios dienos pasimatymo eigą.

— Nieko, tai geras ženklas. Jis, atrodo, pergyvena kokią nors dvasios krizę ir būtinai turi su kuo nors išsikalbėti. Jūs kaip tik esate tas asmuo, kurį šiam tikslui pasirinko. — Gal dėl to, kad ir giminaitis, ir visai svetimas. Turite kantriai išklausti, nors tai truktu ir ilgesnį laiką.

— Bet, ponas majore, aš negaliu čia ilgai būti!

— Juk sakėtee, paėmęs atostogų.

— Taip, bet negaliu taip apsunkinti jūsų.

— Ponas Pultinevičiaus, ši tema mūsų tarpe jau išsemta. Daugiau ja nekalbėkime.

— Vienaip ar kitaip, aš jau sužinojau patį svarbiausią. Dabar toliau galiu ir pats.

— O man kaip tik atrodo, kad dar negalite apsieiti be Vinco Kalasausko pagalbos.

— Kaip tai?

— Tai dar apsvarstysime vėliau, — atsakė majoras taip mįslingai, kad Pultinevičius nediršo jo daugiau teirautis.

Vinco Kalasausko pasakojimas apie save, jo gyvenimo istorija, jo savęs analizas, jo išpažintis, ar kitaip bepavadintume, tęsėsi kelias dienas. Pirmadienį dr. Feofaniuk pasikvietė Pultinevičių pas save į kabinetą ir paklausė, ar jis esąs dabartiniu metu labai užimtas. Sužinojęs, kad Pultinevičius kaip tik atostogauja, dr. Feofaniuk paprašė lankyti dar dažniau, sutikdamas jį įleisti pas pacientą bet kuriuo dienos metu (antroji lova šiame kambaryje vis dar buvo tuščia), išskyrus maitinimo, perrišimo ir inspekcijos valandas. Jo nuomone, Pultinevičius šiuo metu ligoniui padedąs daugiau, nei jis pats (honoraru dalintis, žinoma, nepasiūlė) šitokiu būdu Pultinevičius antradienį ir trečiądienį beveik kiaurai prasėdėjo ligoninėje.

Ketvirtadienį priešpiet Kalasauskas bekalbėdamas užmigo ir pabudo tik vakarop. Atrodė pailsėjęs ir daug stipresnis. Nors savo pasakojimo dar neprivedęs iki galo, teišskiriant pačią ligą ir su ja susijusius reiškinius, prie kurių jis nuolat grįždavo, Kalasauskas nuo šio meto nustojo kalbėti išimtinai apie save. Užuoat to, jis pradėjo atsakinėti į Pultinevičiaus klausimus ir pats jį klausinėti. Visa jo išvaizda bei laikysena rodė atsipalaidavimą ir daug didesnį pasitikėjimą. Kalbėdamas jis jau nesustodavo klausytis, o Pultinevičiaus atneštų lauktuvių nebeslėpė įvairiausiose vietose, kaip anksčiau.

Savo švogerio istoriją, kokią girdėjęs iš jo lūpų, drauge su savo paties informaciniais papildymais Pultinevičius sutrauktai atpasakojo majorui Butvilai, kuris iš jos ketino padaryti atatinkamas išvadas, reikalingas kokiems jo numatytiems planams.

Vinco Kalasausko gyvenimas nepasižymėjo kokiais nors dideliais, neįprastais ar ypatingais įvykiais. Vienintelis išskirtinas jo bruožas buvo nuoseklumas, taikomas su tokiu dideliu kiekiu geležinės logikos, kokio į savo gyvenimus dažniausiai nesugeba įnešti nė filosofai, nė kiti proto darbininkai.

Gimęs Kintuose, ūkyje su ilgąja klėtimi, Vincas atėjo į pasaulį ne tik stropiai pasiruošęs jį priimti, bet ir nekantriai jo laukiantį. Vieta, kurią jis užėmė su savo pirmuoju atsikvėpimu ir savo pirmąja ašara, buvo maždaug kaip sosto įpėdinio; tiksliau pasakius, Vincas Kalasauskas buvo iš anksto numatytas ilgosios klėties ir joje esančių turtų paveldėtojas. O tie turtai anaipol nebuvo juokas.

Klėtyje sukrautieji turtai, priešingai daugelio pašalinių (čia įskaitant ir Pultinevičiaus tėtę) įsitikinimui, buvo ne kas kita, kaip li-

nai: rudenį prikelti ar iš markos, adventuos paminos, po Kalėdų nuobrukos, Grabnyčiomis pašukos, gavėnioje pluoštas, pavasarį pakulos. Per darbymetę klėtis ištuštėdavo, be rudeniop, dar prieš pabiūrant keliams, per Kalasausko vartus į vieškelį išvažiuodavo dideli vežimai, kurie grįždavo vakare iš apylinkės kaimų, aukštai prikrauti, ir tokie pat vežimai, tik jau pilni, pievų keliuku į vakarus link upelio, kurie vakare grįždavo tušti. Šiuos pastaruosius prie tilto sustabdydavo ir praleisdavo pirma rusų, o paskui vokiečių pasienio sargybiniai. Vadinas, "kuntabantas" buvo tik paskala.

Kadaise labai senai Vinco Kalasausko bočius, po pastarojo Lenkijos padalinimo tapęs Prūsų karaliaus pavaldiniu ir iš to karaliaus gavęs geroką žemės gabalą, kartą pardavė savo linus Gumbinėje pirklui, pavarde Martinaičiui. Plėšiniuose augęs pluoštas šiam taip patiko, kad jis pasiūlė Kalasauskui jo supirkti iš kaimynų, iš anksto įduodamas rankpinigius. Kai 1806 m. ši Suvalkijos dalis vėl išslydo Prūsų karaliui iš rankų, ir Kalasausko galilaukėje upeliu buvo paversta dviejų valstybių siena, prekyba linais nenutrūko, o tęsėsi ir toliau, tik su tuo skirtumu, kad dabar reikėdavo prie tilto valandėlei sustabdyti vežimus. Karta po kartos, Kalasauskai ir Martinaičiai (vėliau Martinat) prekiaavo su viršum šimtą metų, kol Hitleris, ryšyje su vokiečių byla, neuždarė sienos.

Vincui dar nespėjus ateiti į metus ir perimti klėtis į savo rankas, atsitiko įvykis, iš pažiūros visai nereikšmingas ir, kaip toje apylinkėje, gan įprastas, kuris tačiau turėjo jo gyvenimą pasukti visai kita linkme.

Kalasauskų šeimoje galiojo sena taisyklė, kad jos nariai niekad neturėtų užsiimti kontrabanda ar susidėti su šmugelninkais, nes tai galėjo pakenkti legaliai prekybai per sieną, ar bent ją nereikalingai apsunkinti. Tikrumoje kiekvienas priaugęs Kalasauskų vyriškis šią taisyklę vieną kartą sulaužydavo savo jaunystėje tada, kai nieko nestokojančiam, visko pertekusiui jaunuoliui tetrūksta nuotykių. Nelegalus sienos perėjimas su maišeliu kontrabandos ant pečių jam, žinančiam kiekvieną paupio krūmą ir kiekvieną upelio brastą, būdavo tokie niekai ir taip nenuotykinga, kad joks Kalasauskas to nemėgino antrą kartą. Nė vienas iš jų, teišskiriant Vincą, dėl to nepakliuvo ir bėdon.

Jam tada buvo nesenai sukakę aštuoniolika. Tradicinis žygis per sieną Vincui, kaip ir kitiems Kalasauskams, pasirodė tikrumoje nevertas nė dėmesio, nė rizikos, nė pastangos. Jie ėjo visa banda, nors Kalasauskas tamsoje nematė nė vieno iš savo bendrų, kelią gerai žinodamas pats. Kairėje prie tilto vienu metu imta šaudyti. Tai ir buvo visas nuotykis. Vincui Kalasauskui tada neatėjo galvon, kad tai dar buvo tik jo pradžia.

Vos spėjęs nusirengti, atsigulti ilgoje klė-



Paskulinis žvilgsnis į ten, kur užaugau.

● A final glimpse at the place of its childhood.

tyje ir užmigti, jis buvo tuoj vėl pažadintas. Kieme stovėjo vienarklis žandaro vežimėlis, lydimas trijų raitų "abieščikų"; žandaras buvo atvykęs jo suimti už nelegalų sienos perėjimą bei ginkluotą pasipriešinimą sargybiniams ir pristatyti Virbalin tardymui. Tėvas, su smulkiais pinigais kišenėje, išvažiavo įkandin. Rublinė šen, rublinė ten — Virbalyje jį visur sutiko su šypsenomis ir išlydėjo su užtikrinimais. Visiems buvo gerai žinomas jo vardas, turtas ir pažintys. Valdinininkai tik nustebdavo dėl sūnui mesto kaltinimo.

— Tai rimtas dalykas. Ar jis tikrai šovė?

— Ne, visai neturėjo ginklo.

— Bus įrašęs koks nors durnius, norėdamas atsižymėti. Nesirūpinkite.

Sūnui negrįžus nė tą vakarą, nė kitą dieną, Kalasauskas vėl išvažiavo į Virbalį. Ši

kartą jį sutiko rimti veidai. Jo sūnaus byla jau buvo Suvalkuose, gubernatoriaus raštinėje.

— Kaip ji ten atsirado? — riktelėjo Kalasauskas, parausdamas iš pykčio.

Žandarų viršininkas nevisai taisyklinga lietuvių kalba paaiškino, kad kažkoks raštinės žioplys, norėdamas greitai išsitarnauti pakėlimą, jai nedelsiant davęs eigą sulig gubernatoriaus aplinkraščio praeito mėnesio tokios ir tokios dienos, tuo pačiu užkasdamas aukso kasyklą sau ir kitiems (šito, tarp kitko, žandarų viršininkas nepasakė, o tik taip pagalvojo).

— Apie ką tas aplinkraštis?

— Ryšyje su pakartotinais ginkluotais sargybinių užpuolimais šiam ruože, gubernatorių įsakė visus ginklo pavartojimą liečiančius raportus ir bylas siųsti tiesiog jo raštinėn. Jūsų sūnaus byla, greičiausia, jau prokuratūroje.

Kalasauskas susiėmė rankomis galvą.

— Reiškia, išeities nėra?

— Kodėl ne? — nusijuokė žandarų viršininkas. — Tam, kuris sutinka ir nepasigaili užmokėti išeitis atsiranda visuomet. Tik, gaila, jūsų sūnui teks pasišalinti į užsienį. Čia jam būtų perkaršta.

Jį įtraukė raportan, kaip pabėgusį iš arešto. Vincas parvažiavo jau temstant su tėvu namo, pavakarieniavo, atsisveikino su visais namiškiais, savais ir samdytais, gavo iš tėvo pluoštelį vokiškų markių, iš motinos ryšuliuką su baltiniais bei užkandžiu ir sutemus išėjo per tėviškės pievas į vakarus. Perbrides brastą, kurioje taip dažnai mirkydavo kojas, kai ganė kaimenę, jis per krūmus įžengė į kelią, vedantį Eitkūnosna, kurių žiburiai netoliese apšvietė padangę geltona pašvaiste.

Jo galvoje tvyrojo mintis apie tai, kad atsitiko kažkas labai negero ir jau nebepataisomo, kad nuo šiol jo gyvenimas jau nieko nevertas. Nė nemėgindamas kaip nors savęs guosti, Vincas padarė šias išvadas:

a) jo tikrasis gyvenimas pasibaigė;

b) tačiau gyventi reikia ir toliau, nes gyvas į žemę juk nelįsi;

c) savo egzistenciją galės toliau tęsti tik dirbtiniu būdu, t. y. iš anksto apskaičiuojant kiekvieną žingsnį, kaip žmogaus su medinėmis kojomis.

Pavyzdžiui, jis dabar ėjo į Eitkūnus, ne tik norėdamas ten eiti, bet ir prieš savo valią. Antra vertus, žinojo, kad likti kalėjime ir keliauti į Sibirą būtų buvę dar blogiau. Dėl to jis sąmoningai ir su pastanga judino kojas, vedančias nuo labiau nemalonaus tikslo į mažiau nemalonų. Šitokia nuo šiol turėjo būti visa jo buvimo eiga. Tą valandėlę Vincas Kalasauskas, dar tik aštuoniolikos metų, tapo absoliučios logikos žmogumi ir tokiu jį pasiliko iki dabartinės ligos. Tik du kartus gyvenime šis toks tvirtas pagrindas susiūbavo po jo kojomis. Bet apie tai vėliau.

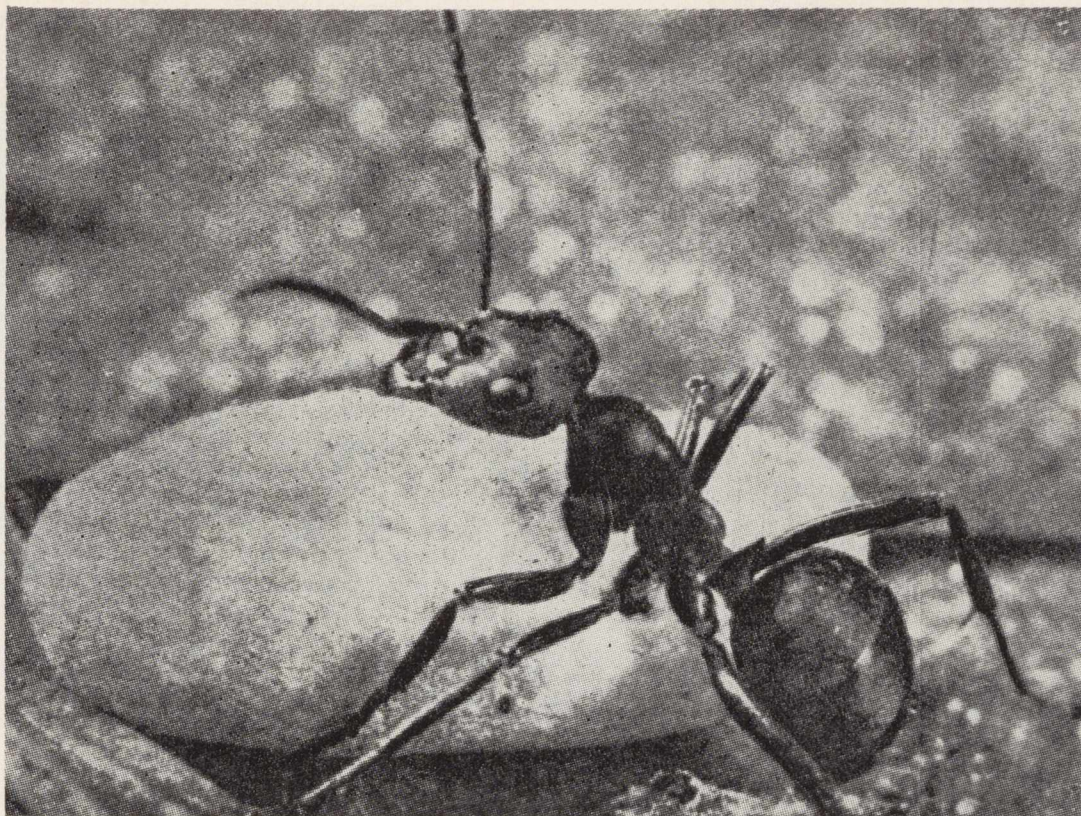
SKRUZDĖLYNAS

Rudiosios miško skruzdėlės žinomos savo dideliais ir iš tolo matomais skruzdėlynais.

Nedaug tyrinėtojų yra stebėję skruzdėlyno statybą nuo pat jos pradžios. Mat, labai sunku numatyti tą momentą, kada skruzdėlės pradės naująsias statybas ir kurs naują koloniją.

Skruzdėlyno vietą nulemia apšvietimas ir šiluma. Į numatytą vietą skruzdėlės ateina įvairiausiu laiku: po lietaus, saulėtą dieną, kada ten pavės. Pasirenka tą vietą, kuri greičiausiai išdžiūsta ir sušyla. Skruzdėlynui parenkama vieta, kur dirvožemis yra purus, turintis daug kiaurymių. Tai palengvina skruzdėlėms statybos pradžią. Gana dažnai pasitaiko, kad skruzdėlės pačios išsirinkusios skruzdėlynui vietą ir pradėjusios statybą, po labai trumpo laiko ją apleidžia. Dažniausiai dėl dar geresnės vietos, kurią po ilgų ieškojimų aptinka skruzdžių žvalgai.

Jeigu vieta patinka, pradedami darbai: visos tuštumos jungiamos į vieną sistemą. Kai kurios kiaurymės didinamos, nes žemutinėje skruzdėlyno dalyje skruzdėlės naktį slepiasi, kaip tvirtovėje. Tokiu būdu paruošiama ir pastogė patėlėms, kurios čia atgabenamos. Labai įdomu, kad statybai medžiaga



Vai, Dievuliau, ar panešiu!

● My Lord, what a load!

paruošiama iš anksto. Paruošta medžiaga panaudojama priekinių patalpų sustiprinimui ir pertvėrimui. Apatinė skruzdėlyno dalis įrengiama prieš pradedant statyti kupolą. Pasitaiko, kad apatinei skruzdėlyno daliai pasirenkama plyšys medžio kamienne ar kelme.

Stebint skruzdėlyno statybą, išryškėja darbų eilė. Visų pirma įrengiama pagrindinė požeminė dalis — rūšys. Paruošiama statybinė medžiaga ir tada statomas pats skruzdėlyno kupolas. Bet tai nereikia, kad jau požeminiai darbai baigti. Požeminė statyba ir patobulinimai vyksta nuolatos.

Požeminės patalpos būna įvairaus dydžio, į vienas susirenka daug skruzdžių, o į kitas vos keletas. Praėjimai, tuneliai, jungiantieji vienas patalpas su kitomis, taip pat nevienodo pločio. Jie yra nuo kelių milimetrų iki centimetrų. Tuneliai, kur vyksta pats pagrindinis judėjimas, visada būna platesni ir, laikui bėgant, nuolatos platinami.

Statybos metu pašalinamos žemės sudaro apie skruzdėlyną savotišką pylimą, supantį vadinamąjį kiemą. Jo sutvarkymas daug pasako apie skruzdėlyne gyvenančios šeimos būklę. Kuo stipresnė ir darbštesnė šeima, tuo platesnis ir tvarkingesnis kiemas.

Skruzdėlyno statybai medžiagą skruzdėlės gabena net iš keturiasdešimt metrų nuotolio. Įdomu, kad tokios pačios medžiagos kartais būna ir visai netoli statomo skruzdėlyno, bet ji nešama iš gana toli. Radusios krūvą spyglių, skruzdėlės dažnai traukia apatinį, nors daug lengviau būtų nuvilkti gulintį paviršių. Skruzdėlyną stato iš labai įvairios medžiagos: iš augalų dalių, pušų, eglų, maumedžių spyglių, šakelių, lapų gabalėlių, samanų, kerpių ir kitų sausų medžiagų. Žalių

spyglių savo statybai skruzdėlės nenaudoja. Visus daiktus skruzdėlės neša savo stipriomis žiaunomis. Atsižvelgiant į nešamo daikto svorį ir formą, pritaikoma atitinkamo nešimo technika. Trumpus, lengvus daiktus, pavyzdžiui, eglės spyglius, skruzdėlės įsikanda iš galo ir kaip vėliavą iškėlusios neša į skruzdėlyną. Toks transporto būdas gana greitas, nes kelyje pasitaikiusios kliūtys lengvai nugalimos. Panašiai gabenami ir pušų spygliai.

Sunkius daiktus, tokius, kaip didelį pušų spyglią, skruzdėlės įsikandusios velka žeme. Jeigu nešulys užkliūva, skruzdėlė apsisuka ir traukia atbula. Sudėtingiau nešti dvigubą pušies spyglį. Skruzdėlė taip jį įsikanda, kad abu jo galai velkasi iš abiejų pusių.

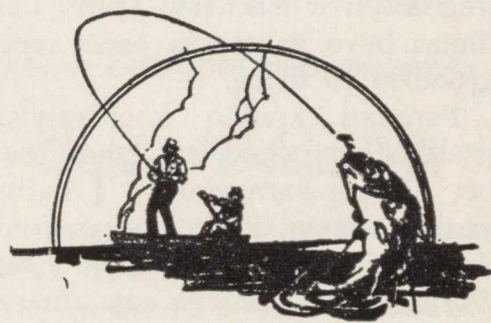
O kai reikia nešti tikrą sunkenybę, tada susirenka daug skruzdėlių. Bet, kiek teko pastebėti, ir jos iš pradžių neprieina vieningos nuomonės, ir tik po daugelio bėginėjimų, vieningai pradeda darbą... Visais atvejais pastebėta, kad viena skruzdėlė greičiau atneša nešulį, negu visos būrys. Nežiūrint, kad sakoma: kai du stos...

Pačiame skruzdėlyne kovojama su oro permainomis. Vienas iš didžiausių darbų skruzdėlyne yra nuolatinis angų atidarymas ir uždarymas. Jau anksti rytą dalis skruzdėlių išeina iš skruzdėlyno pro nesandariai užtaisytas apatines kupolo angas. Bet didžioji dalis laukia, kol pakankamai atšils. Tada kelios darbininkės pakyla į viršų ir ima po truputį atgriauti angas, pro kurias pasirodo vis daugiau skruzdėlių. Jos irgi puola platinti angas ir, gerai įdienenus, visos angos būna plačiai atidarytos, kad saulė prišildytų vidų. Orui į vakarą einant šaltyn, angos vėl siaurinamos tol, kol temstant visai uždarymos. Todėl pavėlavu-

sioms grįžti laiku namo skruzdėms, tenka ilgokai pabėgioti aplink, kol pavyks surasti nevisai uždarytą angą.

Be to, angos atidaromos dar atsižvelgiant į dienos orą: gražią dieną atidaromos daugiau, o lietu lyjant užtaisomos labai sandariai.

Nors skruzdėlynas po ilgų vargų ir pasiekia geriausią formą, atitinkančią jo gyventojų skaičių ir klimatinės sąlygas, bet statybos darbai jame nesibaigia. Skruzdėlės nuolat velka statybines medžiagas, atnaujina patalpas, taiso įgriuvimus. Žodžiu, gyvenimas verda, ir skruzdėlyno gyventojai nuolat susirūpinę savo buveine. (Iš "Das Tier").



A. Pagramantis

IŠ "TIPŲ GALERIJS"

Kandidatas

**Kandidatuoju į valdybą
Su dideliu patyrimu:
Daug išmanau apie žvejybą
Ir nesergu veiklos geismu.**

Garbės pirmininkas

**Kai kas pirmininkaut sutinka,
Nors išsižiot nesugebės, —
O aš, jei jau mane išrinko,
Pirmininkauju dėl garbės!**

Tolerantas

**Kam ginčytis — aš tolerantas,
Aš toleruoju nuomones,
Kurios tik manąją supranta,
Nekiršina bendruomenės.**

Kritikas

**Kritikuoju aš ne žmogų,
Švarką, prikimštą vatos, —
Mūsų veiklai nepatogu,
Kad jis partijos kitos.**



Sunkus gyvenimas darbštaus sustvėrimo...

● Heavy are the burdens of the industrious.

PARAMA

● The Lithuanian Credit Cooperative of Toronto, Canada.

Lietuvių kredito kooperatyvo Paramos pradžia, kaip ir kiekvieno naujagimio, buvo labai kukli. 1952 metų rudenį pirmieji steigėjai, kurių buvo tik 21, įnešė po 5 dolerius ir paprašė Ontario provincijos valdžios įstaigų tik ką įsisteigusį kooperatyvą ir pasivadinti Paramos vardu, įregistruoti ir leisti jam veikti. Leidimas buvo gautas tų pačių metų gruodžio 19 dieną.

Paramos kredito kooperatyvas įsteigtas ne pelnui, ne labdarybei, bet narių patarnavimui. Į narius įstoja asmenys, kurie nori pasiskolinti pinigų ar juos taupyti. Nežiūrint, kuri operacija yra atliekama, — visi iš to turi naudos. Indėliai yra naudojami paskoloms. Skolintojai moka palūkanas ir susidaręs pelnas atitenka taupytojams už indėlius. Tai yra paprasta pagalba, patarnavimas vieni kitiems. Be to, narys, įstojęs į Paramą, pasidaro to kooperatyvo savininku su teise rinkti valdomuosius organus, pats būti renkamas, kitaip sakant, dalyvauja Paramos tvarkyme.

Paramos kooperatyvas per 22 metus išaugo į tvirtą ekonominę organizaciją, kurioje susitelkę apie 300 lietuvių narių. 1974 m. sausio viduryje peržengta 8 mil. riba.

Per tą metų eilę Parama pasidarė saugiausia vieta narių finansams laikyti ir tvarkyti. Narių gyvybė yra



1972 m. Paramos valdyba. — Sėdi (iš k.) V. Aušrotas, vicep., S. Grigaliūnas, vedėjas, H. Stepaitis, pirm., dr. J. Yčas, išd.; stovi: S. Kuzmas, ir Masionis, sekr.

● Board members of Parama, Toronto, Canada. (1972).



1970 metų metinio susirinkimo vaizdas.

● Annual meeting of Parama (1970).

Balsų skaičiavimas 1970 metų susirinkime.

● Counting of the ballots, 1970 meeting.



Valdybos pirm. H. Stepaitis įteikia Paramos stipendiją \$500 čekį veikliajai Toronto visuomenininkei S. Šarkutei; stebi Paramos ved. Grigaliūnas. Naujose patalpose. Paramos tarnautojai E. Smilgis ir V. Dalindienė (deš.) patarnauja klientams.

● Board chairman presents a \$500 check to Miss G. Šarkutė, an activist of Lithuanian affairs in Toronto.

apdraudžiama veltui iki \$2000 indėliams ir iki \$5000 paskoloms. Be to, Parama turi vieno milijono draudimą nuo vagysčių ir išėikvojimų.

Čekių tarpininkavimas nariams yra nemokamas. Sąskaitos už elektrą, vandenį, telefoną ir kt. gali būti apmokamos Paramoje ir joks mokestis už patarnavimą neimamas.

Paramos veiklą tvarko valdyba, sudaryta iš 5 asmenų, renkamų visuotinio narių susirinkimų. Valdyba savo posėdžiuose aptaria visus kooperatyvo reikalus. Valdyba vadovaujasi kredito kooperatyvo statutu, kuriame yra nurodytos valdybos teisės ir pareigos. Ji paruošia apyskaitą ir sąmatą, kurią tvirtina metinis narių susirinkimas, nustato gaunamus ir mokamus nuošimčius, atsižvelgdama į kitų finansinių institucijų, bankų, kredito unijų centro ir kitų esamą to meto padėtį. Kooperatyvo valdybos pareiga yra rūpintis turimo kapitalo gerų investavimu ir saugumu. Valdyba priima arba pašalina kooperatyvo narius, svarsto narių prašymus pratęsti paskolas arba pakeisti jų mokėjimo sąlygas. Ji samdo Paramos tarnautojus, nustato jų atlyginimus ir darbo sąlygas.

Kanados įstatymai reikalauja bent vieno visuotinio narių susirinkimo metų bėgyje. Visuotinis narių susirinkimas turi aukščiausią galią, — jis renka valdomuosius organus trims metams. Pagal statutą kas metai perrenkama 1/3 valdybos narių, kad išvengtų visos valdybos pasikeitimo. Metų bėgyje valdybos nariui pasitraukus, valdyba turi teisę paskirti naują valdybos narį (Iš Paramos leidinio 1972 m.).



Naujose patalpose. — Paramos tarnautojai E. Smilgis ir V. Dalindienė (d.) patarnauja klientams.

● Business time at the new premises of the Parama Credit Cooperative, Toronto, Canada.

1974 m. metinis Paramos susirinkimas įvyko vasario 24 d. Lietuvių Namuose. Dalyvavo 383 asmenys. Pradžioje pirm. H. Stepaitis pakvietė prisiminti tylos minute 1973 metais mirusius kooperatyvo narius, kurių buvo 15.

Iš pirmininko pranešimo paaiškėjo, kad 1973 m. kooperatyvan įstojo 375 nauji nariai. Tais metais pelno turėta 34,989.03 doleriai. Pradėjus 1972 metų likutį, susidarė 39,828.64 dol. Iš to pelno paskirta: Maironio mokyklai \$800; KL fondui \$100; Tautos Fondui \$200; Romuvai \$100; skautams \$100; ateitininkams \$100; "Vyčiui" \$100; "Aušrai" \$100; seselėms \$100;

"Varpui" \$100; "Gintarui" \$100; Stp. Kairio muz. vienetai \$100; Vasario 16 gimnazijai \$500; stipendijai \$500; iš viso \$3000.00.

Persikėlus į naujas patalpas Lietuvių Namuose, Paramos kooperatyve smarkiai padidėjo darbai ir narių skaičius.

1974 metų valdyba sudaro: pirm. H. Stepaitis, vicep. V. Aušrotas, sekr. S. Masionis (perrinktas), išd. O. Delkus (perrinktas iš rev. kom.), narys S. Kuzmas ir vedėjas S. Griščiūnas.

Carling bravoro prezidentas Tennyson's paskyrė pinigų sumą etninių meno grupių reklamai. — Šiuos pinigus tvarkyti yra sudarytas Board of Trustees, kurin įeina ir viena lietuvaitė — Janė Kaknevičienė (dešinėje).

● Three of the Board of Trustees members of the Carling Community Arts Foundation of Toronto that will advance multinational folk art projects in Canada (V. "LD" magazine Jan. 1974; p. 22); Mrs. Kaknevičius is 1st, right.



Vertinant Toronto lietuvių ekonominę veiklą, reikia pasakyti, kad jiniai džiuginanti, nes jie, visi, atvykę į šį kraštą, sugebėjo kooperatiniais pagrindais gražiai susiorganizuoti, susitaupyti pinigų, įsigyti įvairių reikmenų ir pastovesnių vertybių. Didžia dalimi tas mūsų ekonominio gyvenimo pakilimas kaip tik ėjo per lietuvių kredito kooperatyvo Paramos duris.

Bet, pasidairius aplinkui, galima pamatyti, kad dauguma tautiečių apie Paramos patarnavimų pranašumą visiškai nežino, arba, žinodami, jais nesinaudoja. Tas rodo, kad mes pagrindinius kooperacijos principus dar nepilnai savo gyvenime praktiškai panaudojame.

Pradėjus trečiąją veiklos dešimtmetį turėtų būti nepamirštama, kad Parama yra mūsų pačių bankas ir kad tik su ja esame suradę mūsų ekonominio gyvenimo vystymosi kelią. Tuo keliu eikime ir toliau. Vieni kitiems padėdami, mes padėsime patys sau, nes Parama yra išaugusi į tvirtą finansinę įstaigą, nešančią didelę naudą visai lietuvių kolonijai.

Alg. Gustaitis

LIETUVA — EUROPOS NUGALĖTOJA

Lietuva — žalgirio mūšio ir sporto nugalėtoja vaizdais. Pagrindu paimtos to paties vardo filmos nuotraukos. Didelio formato, su dail. A. Varno spalvotu viršeliu. Kaina \$2.50

ALGIS TRAKYS IR TAKSIUKAS ŠLEIVYS

Tekstą parašė Alg. Gustaitis, piešiniai V. Stasiūnaičio.

Gausiai iliustruota didelio formato mažiesiems skaitytojams knyga, kurios piešiniai paimti iš lietuviško (A. Stasiūnaičio) "komikų" filmo. Kaina \$2.00

"Lietuvių Dienų" Leidykloje,

4364 Sunset Boulevard
Hollywood, Calif. 90029

Clem's Polskie Deli

★ Specializing in home made Fresh & Smoked Polish Sausage, fancy groceries and choice meats.

★ Featuring Imported Krakaus Polish hams, beer, wine and groceries.

NOW

Daily from our own new BAKERY-KITCHEN a variety of Polish pastries and other home made delicacies.

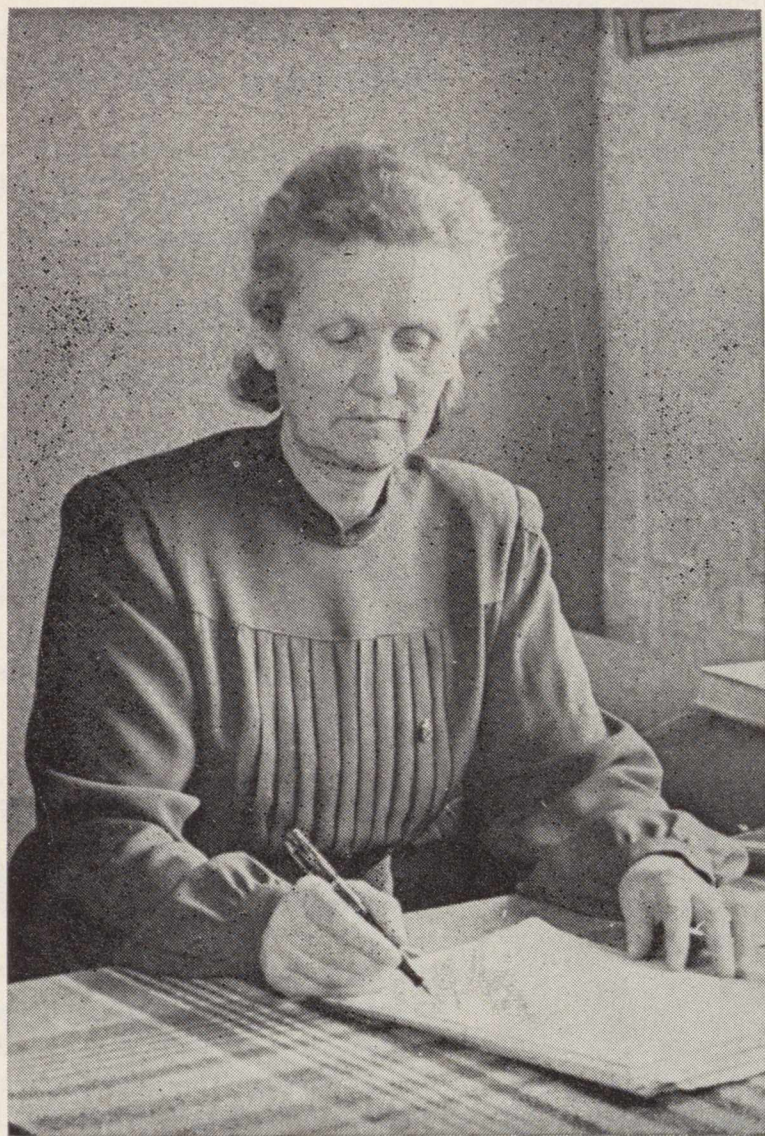
IT's CLEM'S

3002 W. Florence Ave., Los Angeles
759-5058



Akademikų skaučių draugovės valdyba. Iš kairės: L. Jadviršytė, J. Sakalauskaitė, R. Bartuškienė, pirm. G. Sabaliūnaitė, apačioj L. Grybauskaitė, viršuj D. Eidukaitė. Foto E. Butėnas

● Head officers of the Lithuanian Academic Scouts troop.



A. A.

JUOZĖ AUGUSTAITYTĖ-VAIČIŪNIENĖ

Š. m. vasario 28 d. pavakary amžinai užgeso iškili mūsų tautos poetė-rašytoja, mokytoja, visuomenininkė, lietuviškų tautinių šokių pradininkė, gili skautybės puoselėtoja Juozė Augustaitytė-Vaičiūnienė.

J. Augustaitytė-Vaičiūnienė buvo gimusi 1895 m. liepos 28 d. Mažučių kaime, Vilkaviškio ap. Mokėsi Rusijoje. Mokytojavu Lietuvoje Rygiškių Jono gimnazijoje Marijampolėje ir Kaune. Dėstė lietuvių kalbą ir kūno kultūrą.

J. Augustaitytė-Vaičiūnienė anksti pradėjo rašyti eilėraščius ir spausdinti laikraščiuose. Kurį laiką gausiai bendradarbiavo J.A. lietuvių žurnale "Vytyje", Lietuvoje spausdino savo kūrybą daugelyje laikraščių ir žurnalų, kaip marijampoliškis "Šaltinis", "Naujoji Romuva", "Židinys" ir kt. Ji dalyvavo jaunųjų nepriklausomos Lietuvos poetų antologijoje "Pirmas Dešimtmetis" išleistoje 1929 metais; 1931 m. išėjo jos pirmasis poezijos rinkinys "Su baltu nuometu". 1946 m., Vokietijoje išleido rinkinį, "Skeveldros".

Vėliau, JAV-se, 1952 m. išleido "Žvaigždėtos naktys", 1960 m. — "Ant aukuro laiptų" ir 1970 m. — "Rūpestis". Liko neišspausdinti du eilėraščių rinkiniai, parašyti Lietuvoje, ir paskutiniu metu leiku parašytų eilėraščių rinkinys rankraštyje.

Jos kūryboje gausu gražių Lietuvos gamtos vaizdų. Didelio autorės žodringumo dėka jos eilėraščiai yra labai gyvi ir spalvingi. Šalia asmeniškų pergyvenimų, jos kūryboje plačiai atsispindi gilus patriotizmas. Yra eilėraščių religiniais motyvais. Bendrai, visa jos poezija giliai prasminga, turinti kilnią, idealistinę paskirtį; joje daug lyrinio jausmo, filosoliškai gilios minties. Labiausiai ji mėgo ketureilį posmą, netoli nuėjusį nuo klasikinių reikalavimų. Išreiškos ir vaizdų būdas bei nuotaika impresionistinė.

Būdama kūno kultūros mokytoja Rygiškių Jono gimnazijoje ji pirmoji davė mintį įvesti tautinius šokius ir ruošti kūno kultūros šventes. Mintis rado pritarimo visoje Lietuvoje.

J. Aug.-Vaičiūnienė priklausė prie Lietuvos Skaučių Seserijos ir buvo pirmoji Lietuvoje įkurto skaučių tunto tuntininkė Marijampolėje. Vokietijoje, Augsburgėje, buvo išrinkta vyriausia skautininkė ir tas pareigas ėjo iki išvykstant į JAV.

Juozė Augustaitytė-Vaičiūnienė

PABAIGA

Po diemedžiu žaliuoju,
Po rūtų garbiniais,
Ramu ten bus ilsėtis...
Kur jaunosios sesutės
Namo slapčioms pareis,
Durelės margos klėtis
Be garso atsivers, —
Pasikalbėt skubėsis
Jos vakarais tyliais,
Kai mėnuo sidabrinis
Vėsias rankas išskleis.

Lakštingalos giesmės
Klausysis lieknas beržas,
Ir ašaros jam kris,
Kaip gelsvas šilo smėlis,
Užbėręs man akis.
Ir ilgą, didį kelią
Užbaigsime tenai,
Kur vakarais sumiega
Prie gonkų jazminai.

Lengvutis šilo smėlis...
Ir pasaka gaudi —
Jos klausosi sustingę
Numirę ir gyvi...
Aš ten ramiai gulėsiu
Po diemedžiu žaliu,
Paleidus kelio dulkes
Išvaikščiotu keliu...
Tai bus ramu ir gera,
Kai vakarais tyliais
Viduj kapų, ties kryžium,
Mėnulis nusileis.

A. A. KAZIMIERAS SRUOGA

Kovo 9 d. Chicagoje netikėtai atėjusi mirtis išsivadino Kazimierą Sruogą, ekonomijos daktarą, gimusį 1899 m. kovo 20 d. Baibokų kaime, Vabalninko valsč., Panevėžio apskr.

K. Sruoga, baigęs Panevėžio realinę gimnaziją, buvo pirmasis Vabalninko valsčiaus viršaitis, vėliau Biržų aps. švietimo skyriaus vedėjas. Lietuvių kariuomenės savanoris, dalyvavęs nepriklausomybės kovose. 1925 m. baigė šveicarijoje Galleno universitete prekybos institutą. 1929 m. apgynęs disertaciją, gavo dr. laipsnį.

1929–36 m. Finansų ministerijos paskolų ir ekonominių informacijų sk. vedėjas. 1936–40 m. Maisto b-vės vyr. direktoriaus pavaduotojas.

Bendradarbiavo įvairiuose laikraščiuose ir žurnaluose. Buvo "Verslo" red.; rašė "Tautos ūkyje", "Vaire", "Lietuvos Aide" ir kt.

Vokietijoje bendradarbiavo savaitraštyje "Mūsų Kelias". 1949 m. atvyko į JAV ir apsigyveno Chicagoj. Bendradarbiavo Dirvoj, Drauge, Vienybėj, Laisvojoj Lietuvoj, pasirašydamas pavardę ir slapyvardžiais.

Yra išleidęs Vidaus paskola, Amatų klausimas Lietuvoje, Tautinės vyriausybės ūkio ir finansų politika. (Iš "Liet. Encikl.")





ALT delegacija su kongresmanu Frank Annunzio (III.), Washingtonė.
Delegacija aplankė kongrsm. Annunzio, nuvykusi į Washingtoną dalyvauti JAV Senate Vasario 16 minėjime.

Iš kairės: E. Smilgys, ALT vald. narys, dr. J. Genys, ALT atstovas Washingtonė, dr. J. Prunskis, ALT informacijos dir., kongrsm. Frank Annunzio, dr. K. Bobelis, ALT pirm., ir kongrsm. John Blatnik, pirmininkas House Public Works Committee. (ALT inf.)

● Leaders of American Lithuanian Council with Congressmen Frank Annunzio (4th, left) and John Blatnik (1st, right).



VEIDAI IR VAIZDAI

(Faces & Places)

Vasario 16-tos minėjimo JAV Senate dalyviai su minėjimo globėju, senatorium Charles H. Percy.

Iš kairės: dr. S. Bačkis, Lietuvos Pasiuntinybės atstovas, dr. J. Genys, ALT atst. Washingtonė, Eug. Smilgys, ALT valdybos narys, kun. dr. J. Prunskis, ALT informacijos direktorius, Barbara Darlys, Motėrų Fed. narė Washingtonė, sen. Ch. H. Percy, Genienė, dr. K. Bobelis, ALT pirm.

Minėjime vasario 7 d. senatorius Percy pasakė gražią kalbą, iškeldamas lietuvių įnašą į Amerikos gyvenimą.

● Commemoration of February 16th in U. S. Congress.

HARTFORDO SK. RAMOVĖNŲ VEIKLA

Vasario 9 d. įvyko Hartfordo Ramovėnų sk. susirinkimas, kuriame buvo aptarti ramovėnų ir visuomeninę veiklą liečiantys reikalai, pagerbtas nusipelnęs ramovėnas Alfonsas Jaras, įteikiant jam Lietuvos Nepriklausomybės jubiliejinį trofėjų ir išrinkta nauja valdyba, kurios pirm. yra Petras Simanauskas, sek. Jonas Žilys, vicep. Jonas Šimanskis, V. Juralis — kultūros reik. vad., A. Jucėnas — Rev. kom. pirm., Jurgis Petkaitis ir A. Virkutis — Reviz. kom. nariai. (J. Ž.)

Hartfordo sk. ramovėnai, įvertindami per eilę metų įdėtą profesinį darbą, užfiksuojant skyriaus veiklą fotografijose ir filmose, Alfonsui Jarui paskyrė šį Lietuvos nepriklausomybės jubiliejinį trofėjų.

● Lith. reservist officers club in Hartford, Conn. has awarded this trophy to film cameraman and photographer Alfonsas Jaras.



L. Veteranų s-gos Ramovė Hartfordo sk. pirm. Petras Simanauskas įteikia Alfonsui Jarui už jo įdėtą ir paaugotą profesinį darbą užfiksuojant skyriaus veiklą fotografijose ir filmose Lietuvos jubiliejinį trofėjų.

Nuotraukoje: A. Mockus, J. Simanskis, P. Simanauskas, J. Žilys, A. Jaras ir V. Juralis.

● Award winner A. Jaras, 2nd f. r.





Venezuelos lietuviai švenčia vasario 16-tąją.

● February 16th in Caracas, Venezuela.

Prie vainiko iš k.: lenkų kolonijos pirm. inž. Felix Zubr, VLB Caracaso apyl. pirm. dr. Povilas Dambrava, stud. Viktorija Kriščiūnaitė, tautybių komiteto CIPDEM pirm. licn. Felix Martinez Suarez, VLB centro valdybos pirm. inž. Vladas Venckus ir lietuvių jaunimas.

— Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 56 metų sukakties prisiminimas Venezueloje buvo pradėtas iškilingomis pamaldomis Caracas katedroje vasario 17 d. 11 val.

Šv. mišias atnašavo ir tai dienai pritaikytą pamokslą (ispanų kalba) pasakė vysk. Jose Ali Lebrun.

Po pamaldų lietuvių jaunimas, pasipuošęs tautiniais drabužiais, ir lydint Venezuelos, Lietuvos ir ateitininkų vėliavoms Venezuelos Lie-

tuvių Bendruomenės vardu padėjo gyvų gėlių vainiką ir latvių kolonijos atsiųstąsias sveikinimo gėles prie Venezuelos Išlaisvintojo Simon Bolivaro paminklo to paties vardo aikštėje.

Pamaldose bei vainiko padėjimo iškilmėse dalyvavo daug kvietinių svečių, tarp kurių matėsi Tarptautinio tautybių komiteto pirm. licn. Felix Martinez Suarez su ponia.



Iš kairės: Bendruomenės kapel. kun. Antanas Perkumas, lietuvaitės, inž. F. Zubras, dr. P. Dambrava prie vainiko S. Bolivaro paminklo papėdėje.

Foto L. Gavorskienė

Delegates of Lithuanian celebration lay wreath at monument of Bolivar.

Kalba Argentinos Liet. Organizacijų ir Spaudos Tarybos pirm. Aleksandras A. Mičiudas.

● The address by chairman of the Argentinian Lithuanian Council.



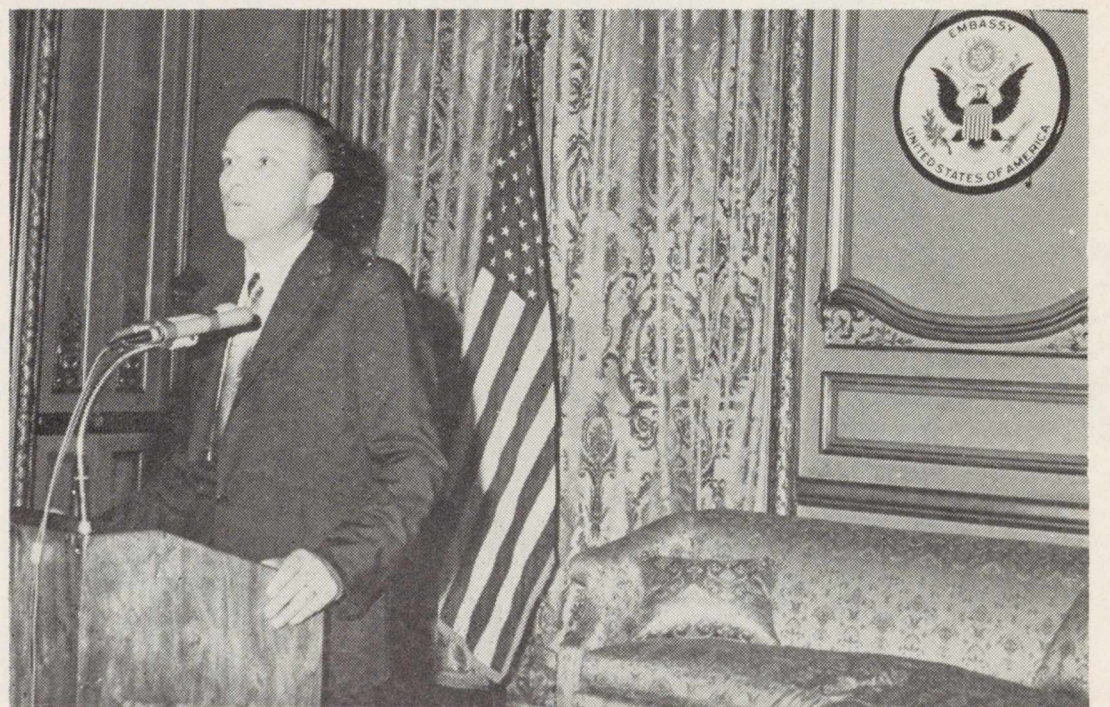
Tėvai Marijonai Argentinoje. — Iš dešinės sėdi: kun. Juozas Margis, šv. Kazimiero par. Rosario kleb., kun. Aug. Steigvilas, "Laiko" red. kun. Juozas Petraitis, Aušros Vartų par. kleb. ir namo viršininkas; stovi: kun. Myk. Jodka, Avellanedos namo ekonomas, kun. Vitas Simanskis, Kordobos kalnuose esančio namo ekonomas, kun. Antanas Lubickas, Aušr. Vartų par. vikaras ir brolis Pijus Gudelevičius, "Laiko" adm.

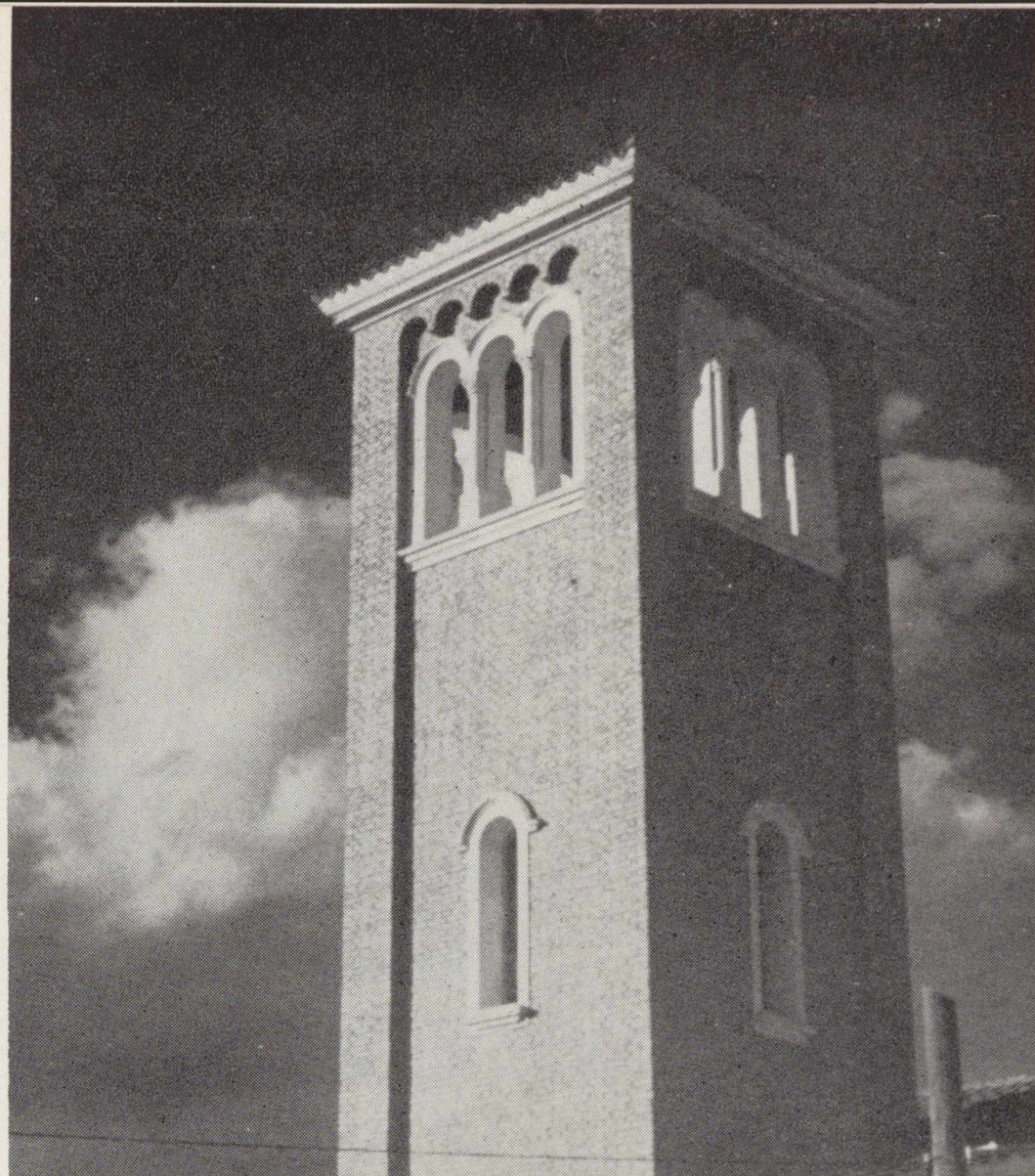
● The Lithuanian Marian Fathers of Argentina.



Dabartinė Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba (ALOST). Iš dešinės sėdi: L. Sruoga, sekr., Ona Kairelienė, vicep., prel. P. Ragažinskas, svečias iš Brazilijos, Arturas Mičiudas, pirm., R. Stalioraitis, vicep., Juozas Šiušis, išd.; stovi: Aliukas B. Blumbergas, J. Gilvydis, kun. Aug. Steigvilas ir V. Grigaitis, tarybos nariai.

● Council members of the Argentinian Lithuanian Federation of Press and Other Organizations.





Aušros Vartų bažnyčios bokštas Pietų Kryžiaus padangėje, Avellanedos mieste, Argentinoje.

● Gate of Dawn Church tower, at Avellaneda, Argentine.

Kairėj — pačiame viršuje: įvairių valstybių vėliavos.

Žemiau —

JAV ambasadoriui J. D. Lodge išvykstant iš Argentinos paskutinis vakaras jo rezidencijoje buvo paskirtas atsisveikinti su jo patarėjo dr. Vytauto Dambravos ir jo žmonos Aldonos draugais lietuviais, ukrainiečiais, lenkais, vengrais, latviais ir kt. Viso svečių buvo apie 150, iš jų 100 lietuvių (daug jaunimo) Tautinių šokių pašoko Susivienijimo Ansamblio. Poniai Lodge buvo įteikta lietuviška lėlė.

Ambasadorius John D. Lodge savo atsisveikinimo kalboje kreipėsi į susirinkusius, vadindamas juos "laisvės draugais"; jis sakė didžiuojąs stiprią išeivių dvasią, ragino išeivijai ir toliau laikytis tos garbingos misijos — eiti laisvės kovotojų, kankinių ir poetų nužymėtu keliu. Jis užtikrino tolimesnę savo paramą...

● A farewell soiree by U. S. Ambassador John D. Lodge (front row, with Mrs. Francesca Lodge, next to First Secretary Dr. V. Dambrava and wife Aldona), given at his residence in Buenos Aires.

The attending aides, their families and guests (of Lithuanian, Ukrainian, Polish, Hungarian, Latvian and other descent) were commended by Hon. J. D. Lodge for their admirable missionary work as new settlers; he also promised his further support as difficulties may arise in following their creative missionary roads designated by defenders of freedom, martyrs and poets.

Du didieji Argentinos lietuvių veikėjai, dalyvavę IV Pasaulio Lietuvių Seime: iš kairės — Arturas Mičiudis, ALOS pirm., Zeferinas Juknevičius, Lietuvai Išlaisvinti Centro pirm. ir korespondentas Alika.

● Two Argentinian Lith. organization leaders and a press member of their joint federative Council.



Vytautui Dambravai, š. Amerikos ambasados sekretoriui ambasadorius John Lodge įteikia pasižymėjimo medalį; šalia p. Aldona Dambravienė; abu Dambravos pasižymi dideliu patriotiškumu. Šiais metais sugrįš atgal į š. Ameriką.

● U. S. Ambassador in Buenos Aires, Hon. J. D. Lodge, decorating the Embassy's First Secretary, Dr. V. Dambrava.



— PLB delegaciją priėmė Kolumbijos prezidentas. — Lietuvos nepriklausomybės šventės proga minint Kolumbijos lietuvių kolonijos 25 metų sukaktį vasario 22 d. 12 val. Kolumbijos prezidentas Misael Pas-trana Borrero priėmė Pasaulio Lietuvių delegaciją. Ją sudarė: PLB pirm. Bronius Nainys, Kolumbijos lietuvių katalikų komiteto pirm. kun. M. Tamošiūnas, Bogotos LB apyl. pirm. dr. Juozas Zaranka, konsulas Stasys Sirutis, Tautinių šokių grupės Gyvataro vadovė Genovaitė Breichmanienė, Bogotos lietuvių moterų klubo pirm. Nijolė Stasiukynienė, Medelino liet. jaunimo atstovė Rasa Šernaitytė ir Kanados liet. jaunimo atstovai, Gyvataro nariai, Lina Virbickaitė, A. Gudinskas, Kazys Deksnys ir Lukošius, viso 11 asmenų. Priėmimo dalyvavo ir prezidento žmona. Priėmimo metu buvo įteikti atitinkami raštai — Kolumbijos lietuvių paruoštas memorandumas

Prezidentui ir poniai įteiktos dovanos: medžio drožinys-koplytstulpis ir gintaro karoliai.

Prezidentas delegaciją priėmė šiltai, padėkojo už dovanas ir savo žodyje pabrėžė, kad šiuo metu pri-brendo reikalas, kad tautos turi vienos kitom nelaimės atveju padėti ir kad žmogaus laisvė turi rūpėti visiems, nes ji yra aukščiausias gyve-nimo tikslas.

Clevelando vysk. Valančiaus Lituanistinės mokyklos abiturientės, baigusios 12 metų mokslą ir gavusios atestatus.

Iš kairės: R. Giedraitytė, mokytojas S. Barzdukas, L. Švarcaitė, D. Marciukevičiūtė.

● Graduates of the Bishop Valančius Lithuanistic School of Cleveland.



Kriaučeliūnų vardo Am. Liet. Montessori Vaikų Namelių dešimtmetį švenčiant. — Sukaktuvinio banketo metu matome Nijolę Mackevičienę, mok. J. Juknevičienę ir draugijos pirm. Adelę Izokaitienę.

● Observing the 10th anniversary of the Lithuanian Montessori System School in Chicago, Illinois.



Kriaučeliūnų vardo A. Liet. Montessori Vaikų Namelių mokinės nori išmokyti apie laikrodį. Iš kairės: Melisa Mackevičiūtė, Rita Haehnel ir Andrea Mackevičiūtė.

● Lithuanian Montessori system scholars studying the works of a watch.

Foto Vl. Bacevičius



ŽURNALISTAS VL. MINGĖLA

Praeitų metų pabaigoje Vladas Mingėla minėjo savo kūrybinio darbo 50 metų sukaktį. "Jis vienas iš tų žurnalistų, kuriam gyvenimas reiškia kūrybą, o kūryba reiškia gyvenimą", rašė T. Tomas žiūraitis, O. P. "Darbininke".

Vlado pirmieji beletristikos bandymai pasirodė 1923. 1962 m. V. M. išleido Kun. A. Miluko monografi-ją; neseniai išėjo pirmoji beletris-tikos knyga "Medinis Dievas".

Daugiausia Vl. Mingėla žinomas kaip žurnalistas, daugelio spaudos bendradarbis. Jis yra ne tik "Lietuvių Dienų" žurnalo bendradarbis, bet ir jo platintojas Detroite. Taip pat uoliai reiškiasi Detroite įvairioje lietuvių veikloje.

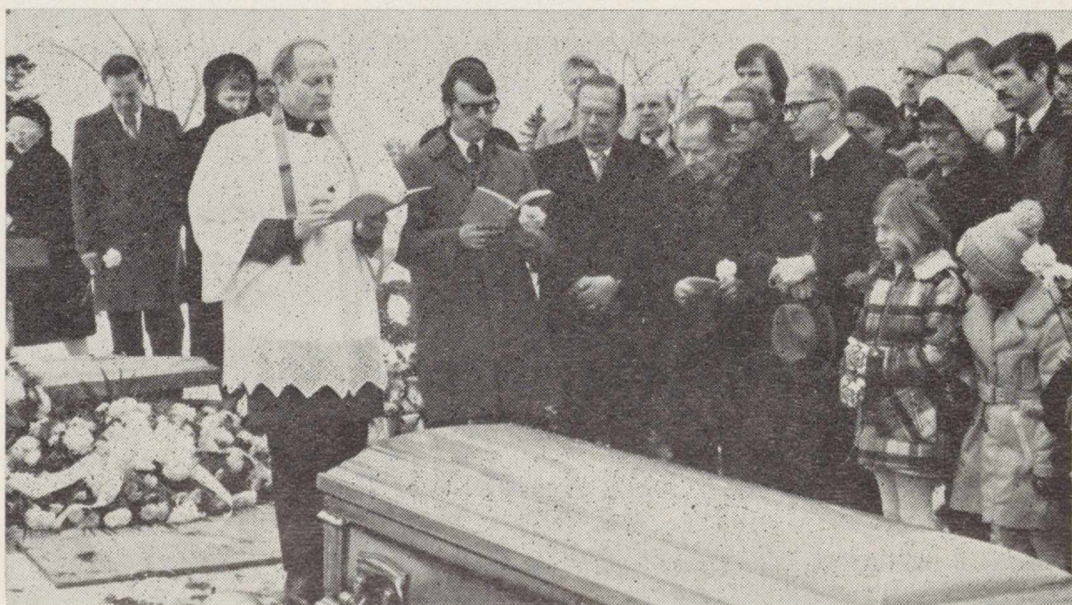
Jo iniciatyva buvo atkurta Lietu-vos žurnalistų Sąjunga Vokietijoje, Hanau stovykloje, taip pat jo pa-stangimis yra įsteigtas L. žurnalis-tų s-gos skyrius Detroite.

Linkime sėkmingiausių metų!

● Happy 50th birthday to author & journalist V. Mingėla of Detroit.

Prie A. Barzdukienės karsto: vyras Stasys Barzdukas, vaikai ir giminės. Maldas skaito kun. G. Kijauskas, SJ.

● Funeral of the late Mrs. Barzdukas, wife of Stasys Barzdukas.





Pažaislis Monastery (near Kaunas)
in pre-war Lithuania.

Pažaislio vienuolynas prie Kauno
Lietuvos nepriklausomybės laikais.
Foto V. Augustinas

For the Agenda of the United Nations

In conjunction with the observance of Lithuanian Independence, the Lithuanian Roman Catholic Priest League of America, submitted the following memorandum "Religious Persecution in Lithuania" to the UN Committee on Human Rights:

Throughout the years of enforced Communist domination over the captive nations, persecution of religion remains one of the constant inextinguishable fundamentals of the regime imposed by Soviet Russia on East-Central Europe after World War II.

After a militant phase under Stalin which was characterized by the use of physical force, arrests, torture, and killing of priests, closing of churches and reprisals directed personally against those who manifested their religious beliefs, which culminated in the brutal suppression of the Catholic Church of Byzantine Rite (Greek Catholic) — a period of grudging toleration of religious bodies within strictly defined limits followed after Stalin's death.

Among the measures undertaken by the Communist regimes in Lithuania and the other captive countries were the suppression of the religious press, the dissolution of religious associations, the nationalization of church property, the prohibition of any social and charitable activities by religious bodies, secularization of parochial schools and the elimination of religious instruction from all of the public schools.

Moreover, in order to exercise strict control over the activities of the churches and turn them into a kind of government department adminis-

tered by the state, special offices of ecclesiastical affairs have been established by the regimes of the captive nations. It is their common policy to prevent the church from exercising any social and cultural influence outside the confines of its walls. People as a whole aren't prevented from going to church, and the practice inside the church, the Mass and sacraments are left intact, but there is a prohibition of the usual social manifestations of religious life. No religious processions are allowed, and people are even frightened to arrange a Christian burial for their dear ones. Every effort is made to deprive the church of the status based on an independent hierarchy from perpetuating itself; the training of new priests is hindered and the number of theological seminaries is gradually being reduced. This is considered by the Communist regimes as the surest way to the complete strangulation of the church deprived of clergy. Only one seminary is now left in Lithuania.

In the whole Communist orbit the fight against religion is carried on in the name of science, it is pictured as a fight against "mysticism and superstition" aimed at promoting a "materialistic" outlook of life. The fight against the Christian religion, which is regarded as a remnant of the bourgeois past, is one of the main aspects of the struggle to mold the new "Communist man". This type of propaganda is most vigorously pursued among the youth in the Soviet incorporated Baltic States where the Christmas Tree has been officially abolished, Father Christmas (or Santa Claus — Ed.) has

Continued next page

L I E T U V I U
DIENOS
LITHUANIAN DAYS

MARCH

1974

MEMORANDUM...

Continued from page 19

become Father Frost, the Christmas Tree has become the Winter Tree, the Christmas Holiday the Winter Holiday. Civil-naming ceremonies are substituted for christening and confirmation, so far without much success, as these Christian ceremonies are imbedded in the very core of popular life. Thus progress in promoting those "civil-sacraments" has been slight in the Baltic countries, though a great deal of energy is being used to force the Communist way of life under the direct pressure from the Kremlin.

The situation in Lithuania does not differ much from the situation in the Soviet Union into which she would be forcibly incorporated. Throughout the Soviet sphere of influence, the religious press is subject to restrictions in its contents and circulation, or is forbidden outright as in the Baltic republics. Private religious instructions is severely punished. To be known as belonging to any established Church, or even holding religious beliefs, can call for dismissal from government-controlled employment and for hostile treatment by the secret police and public prosecutors, resulting not only in loss of livelihood, but even of life itself. Lithuania is 80 percent Catholic but is submitted to strong pressure to solve its religious problems in unison with the atheistic official policy of the rest of the Soviet Union.

As soon as Lithuania was annexed, the Soviet Union promulgated laws (1940 — Ed.) which brought an end to freedom and started the persecution of the Church... The property and enterprises of the churches have been confiscated. Then came discrimination against churchgoers and churches, subjected to police presence during the services in order to report to the authorities on the contents of the sermons. The churches which are still open have to pay heavy taxes. Funds for the maintenance of churches are raised by the faithful themselves.

Lithuania is the furthestmost Catholic country in Eastern Europe. The Lithuanians are deeply religious and are resisting by all possible means the Communist design to eliminate religion in their country. Practically all the synagogues were closed in Lithuania, and a number of Roman Catholic Churches were desecrated or turned into museums or picture galleries, or warehouses.

How the Communists in Lithua-

nia should proceed with the eradication of religion was prescribed in the January 1965 issue of the "Voprosy Historii" published in Moscow:

"— The 22 nd Congress of the Communist Party of the Soviet Union resolved to eradicate completely religious and other superstitions from the consciousness of the people, and to make use of a wide range of methods to encourage anti-religious attitude among them —. In Lithuania direct responsibility for this work rests with specially appointed individuals or committees in the local Party organizations."

Government controlled newspapers urged the U.S.S.R. atheists to "go on the offensive against religion" pointing out as the prime target the Catholic Church to which most of the people in Lithuania belong, but also calling for attacks on the Jewish religion which is being singled out in the general Soviet antireligious assault.

This continuing assault against freedom of religion is systematically conducted in Lithuania in cynical violation of international obligation of the Soviet Union arising from the United Nations Charter and



the Universal Declaration of Human Rights of which she is a signatory.

The people of Lithuania resent the attack on their inalienable right to choose and practice their own religion. Recently, and at great personal risk, 17,000 Lithuanians signed and subsequently delivered a petition to Leonid Brezhnev, the First Secretary of the Soviet Communist Party, and to Kurt Waldheim, Secretary General of the United Nations asking for justice in the matter of religious and personal freedom. Some youths sacrificed their lives and set themselves on fire in order to call the attention of the world to the injustices suffered by their nations. Priests are arrested, tried and sentenced to prison terms for instructing the parish children in preparation for their first Holy Communion.

The denial and violation of religious freedom in Lithuania, should therefore be of concern to all the peace-loving nations of the world. It is not only a moral obligation but also a legal international obli-

gation resulting from international agreements and treaties concluded during and after World War II between the Western Powers and the present violators of these contracted obligations.

Considering that the events in Lithuania prove beyond any doubt the violation by the Soviet authorities of the provisions of the United Nations Charter and of the Universal Declaration of Human Rights, we appeal to the Human Rights Commission of the United Nations to investigate the situation in Lithuania with regard to this problem for the sake of the oppressed Lithuanian people and for the sake of just and stable peace in the world.

Lithuanians throughout the free world commemorated their Independence Day Saturday, Feb 16, 1974.

Secretary of State Dr. Henry Kissinger, on behalf of the United States Government, sent the following letter to the Lithuanian Charge d'Affaires Joseph Kajecas, * Washington, D. C.

"On the occasion of the 56th anniversary of the proclamation of Lithuanian Independence, I am pleased to extend to you and to the Lithuanian people, greetings and best wishes on behalf of the Government and the people of the United States of America.

"The efforts of the Lithuanian people to preserve their national heritage and to assert the right of self determination are well-known throughout the world. Our country, which is fortunate to have many citizens of Lithuanian background, is specially recognizing the spirit and the aspirations of Lithuanian people."

(From the Evening Herald of Shenandoah, Ashland, Mahanoy City, Monday, February 18, 1974).

* Mr. Kajecas, who has served as Lithuanian Charge d'Affaires since 1939, was born in Shenandoah; a descendant of Lithuanian freedom fighters in the United States that participated already in the days of the American struggles for their Independence.

Soviet Labor Camps still Exists

(18 months in a Slave Labor Camp; condensed)

A few springs ago a German returned to his country. In "Sontagspost" a magazine, he wrote on "Zwangsarbeiten in Potma an der Ural" — Forced labor in Potma of the Urals.

...Uve Arpo from Lubeck was the kitchen chef on board a German ship. He came to spend 1½ years in a Soviet concentration camp at Potma — a place near the Urals, southeast of Moscow.

...Our ship "Anna Oldendorf" had left Lubeck on Aug. 17, 1972 and we entered the port of Archangelsk on Sept. 2nd.

During a party on board some revelers started throwing eggs at people on the pier and a few of the soviet sentinels were hit. Finding nobody else to blame, the local soviet court incriminated the ship's kitchen-chef! "He had to keep eggs under key", reasoned the soviet attorney. Uve Arpo was sentenced to 18 months of enforced labor.

Transportation to Potma, 800 kilometers away, lasted 28 days.

The camp, for foreigners had 28 of them in a single barrack. "Packed like a can of sardines".

The chef subsequently had to work at chessmen, he had to produce 418 fighters of racers and moozhiks — his norm for 8 hours: otherwise — to the "izoliator..." (freezebox).

My rations? 1 kg of bread, kasha for breakfast and a plate of soup for dinner, 1/8 of a herring for supper... (At least bread rations in camps had grown enormously in the 1970's, it seems).

Naujas Lietuvos žemėlapis

(mokyklai ir namams), paruoštas J. Andriaus, atspaustas Rand McNally Co., 59"x48" ant texoprint plastikauto popieriaus:

1. sulankstytas (voke) ar susuktas (tūtoje) \$15.00
2. su lazdomis (pakabinamas):
 - a) klijuotas ant drobės .. \$35.00
 - b) be paklijavimo \$20.00
3. su metaline makštimi, paklijuotas (išsitraukia kaip filmo ekranas) \$50.00

Užsisakyti adresu:

JAV LB ŠVIETIMO TARYBA

c/o R. Kosmanas

7209 S. Mozart, Chicago, Ill. 60629

Tel. (312) 925-3344

Taip pat gaunama "Lietuvių Dienų" administracijosje.

FORBIDDEN GLANCES

From the novel "Artist's Wife" by Juozas Tininis

CHAPTER XVIII

Flowers were my wife's weakness. I never missed a chance to give her a bouquet of roses. She liked this very much and I always got a kiss in return. I decided to get her some flowers for her birthday, which was coming soon. Also some perfume and a good love-story book. It made me happy just to think about how pleased she will be with these presents.

On the day of her birthday, I left home for work as usual, but my thoughts were constantly on the evening to come, and the celebration we would have. The hours passed slowly, like the proverbial tortoise, but finally it was quitting time. Throwing off my kitchen apron, I rushed out into the street, and into a cosmetic shop where I bought a small flask of "My Sin" perfume. Next I bought, after some thought, Galsworthy's *Swan Song*. Then to the florist. I was grinning like a Cheshire cat as I boarded the tramcar, a gigantic bunch of roses in my hand. The other passengers looked at me, especially a beautiful woman about thirty who examined my roses closely and smiled at me. Naturally, I smiled right back. Suddenly, the man sitting beside her, with a very mean look, said:

— Why are you smiling at my wife?

— I'm not smiling at your wife, but at the one the roses are going to, my wife. — I noticed then that several other men were laughing and smiling by now. But the angry voice came again:

— Mister, I will not allow you to go on looking at my wife like that. — I replied: — I have traveled the world over and have never been forbidden to look at something attractive. — He was still angry and paid no attention to what I had said. — If you don't stop your impertinence, I'll call the police!

I laughed out loud at such an outrageous thing.

— Have my glances injured your wife in any way, that you should take such drastic measures?

His wife interrupted then, putting a restraining hand on his arm. "Harry, no need to act so jealous. He means no harm. In fact, I am flattered that he thinks me so beautiful."

Her words relieved me. I wanted nothing to spoil my good mood. I wanted only to be happy on this day, to look forward to the night's

[Continued from last issue]

celebration. But the irate husband would not be appeased. "Find somewhere else to look then, besides my wife's face."

But I was just as stubborn.

— That's what eyes are for, that they should gaze upon something beautiful. — It was my artist's heart which was talking now. Who was this clod to tell me what I could look at and what I couldn't?

His wife again: "Be still, Harry. That's enough."

I kept quieted down too. The woman then looked intently at my bouquet again. I looked back at her. "Hey, you, stop flirting with my wife!" I shouted back now, "You must be drunk, to think that. I'm on my way with these roses to my own wife. What do I want with yours?"

Then everything seemed to happen at once. The tram stopped, the enraged husband jumped off, grabbed a policeman who was standing on a platform, pointed a finger at me, and exclaimed: "This damn foreigner tried to seduce my wife, right in front of my eyes!"

— That's a lie! — I yelled back. But the policeman paid no attention to me, pulled me down the steps, off the tram. "I am innocent, let me go, let me go! You can't arrest a man for looking. What kind of country is this Australia, anyway?"

That was the wrong thing to say, apparently. "Shut up, you foreigner", the policeman said, poking me in the ribs with his stick.

All the way to the police station, I kept up my protests, but to no avail. "I swear by the name of Queen Elizabeth that the charges are false. I was merely smiling at a beautiful woman."

— How dare you mention the sacred name of Queen Elizabeth? — was all the officer replied, as he wrote up the report, charging me with improper conduct in public. Then they locked me up. I was not allowed to phone either my wife, or my friend Antanas. I was being treated as a notorious criminal. I sat there in utter despair, wondering what dear Moira was going to think when I didn't show up at home. She'd think I'd been run over in the street and was dying, nameless, in a hospital.

Three long tortured days later I was taken into court where I was stood up before the judge. He appeared in a black toga, a curly grey wig covering his head. He looked like he was all dressed up

for an acting performance. At least that's how the whole thing seemed to me. A nightmarish play, not real.

After a few routine question about my nationality and occupation since coming to Australia, the judge ordered the clerk to read out the accusation. I wanted to laugh as I listened to it, but had learned from recent experience that this would only get me into deeper trouble. This was a serious thing to these Australians.

— Do you admit your guilt, Vilmantas?

— No, you honor. I have done nothing wrong, committed no offense.

— Obstinacy will get you nowhere now, young man. I will repeat my question. Are you guilty as charged?

— No, I have done nothing wrong. I am not guilty of public disorder or of causing a disturbance.

The judge's face darkened, got almost purple. "Take him away", he thundered.

Once more I was locked up and I was now more worried and depressed than ever. It all seemed so hopeless. Three further days passed in this way. Once again I was hauled up before the judge.

— Algis Vilmantas, admit your guilt, and you can go home to your wife.

— No, I am innocent. I will not admit any guilt at all.

So again, the prison bars closed in around me, and cut me off from the whole world. What must Moira and my friends be thinking by now? I imagined them searching desperately in alleys and woods, asking police about me. Three days later, the guard came for me again. He looked sympathetically at me. "Why don't you just admit your guilt? Take my advice. Your pride isn't worth all this."

I looked at him, startled at such a suggestion. "Only in dictatorships, like the Communist countries I left, are men treated like this. Forced to admit guilt just to save their skins."

Once more, the judge, once more the question:

— Algis Vilmantas, — he said sternly from his elated chair behind a high desk, looking down at me, — Do you admit your guilt? — My heart failed. I found myself saying, much against my will, — I do admit, your honor, and I repent my actions.

He looked triumphant. "Finally, you are showing some decency and common sense. Now go and sin no more," he smiled. "And don't smile and try to seduce our women. Australia is not Europe, you know. We have strict laws here and we

insist that everyone — absolutely everybody — obey them to the letter."

He sentenced me to nine days and fined me five pounds sterling. Since I had already languished nine days in jail, I simply paid the fine and was free to go. I thanked the guard profusely for his well-meant advice, and went to the office to get my belongings. I felt as if the weight of centuries had been lifted from my soul.

— Where are the roses I brought in, — I inquired.

— Oh, those. We finally had to throw them out. Even beautiful roses like those can't last forever. Are you sure they for your wife, and not some other girl?

So, with the bottle of "My Sin" perfume and the Galsworthy live story, I resumed my journey home.

Out in the street, breathing clean fresh air again, I rejoiced in my freedom. Anxious as I was to get home, I hurried to the florist, bought a bouquet of chinchinchees, instead of roses. She will like these native Australian flowers even better, I thought, with their white petals and golden centers.

On the way home with my birthday treasures once more, I put on a serious face, huddled in the corner of the tram, not looking at anyone, men or women, and thought about Moira's face when she would see me after nine whole days of unexplained absence. What would be the expression in her eyes? Soon I reached the suburb of Kirribilli. Grinning widely, I jumped off the tram and before I knew it, was in Myrtle Street. The metal roof of my little house glistened in the midday sun. Moira ran out onto the porch to meet me.

— Algis, darling, is it really you? I thought you were dead. I've been looking every day in the morgues of Sydney, thinking you'd been killed on the street.

— No, I said, taking her in my arms.

— Watch out, — she laughed, backing off from me, — I can hardly breathe. You're holding me so tightly.

— Here's some chinchinchee, I rescued the flowers from between us where I had unthinkingly crushed them in embracing her. She took them, buried her nose in their white beauty.

— Where have you been? Nine whole days you've been gone, and not a word. How could you worry me so?

— I was in prison, — I replied.

— Good Lord, what for? — she asked. — Did you steal something, the perfume perhaps? Or the flowers?

Please turn next page

FORBIDDEN GLANCES...

Continued from page 21

— No, I did a very simple, natural thing. I smiled. But I smiled at the wrong person.

So I told her the whole story then, from beginning to end. Half-way through Moira started laughing, in fact becoming almost hysterical in her delight at the nonsense I was telling her.

When I had finished, I didn't want to talk about it anymore. I just wanted to forget the whole business and get on with the birthday celebration. We opened the perfume and breathed in the exotic fragrance. She was delighted with it. "What a romantic name", she said. "You are so smart, Algis. You always seem to know just what I like. How do you do it?"

I looked at her fondly, happier than I had ever been in my whole life, even with Leonia. "Because I love you", I said. "My love tells me." She looked at the novel then:

— "Swan Song", I hope the story is a good as the title.

We went into the house now, and I sat down thankfully on the sofa, stretching my weary legs, watching her put the flowers in a vase, and setting it on the table. Then we both were on the couch, embracing each other. The prodigal had returned and was being welcomed with joy and celebration!

Things were different at the hospital next day, however. My chef met me with bitter complaints about my not showing up for work with no excuse or message. After hearing me tell him the story, he was filled with sympathy. My fellow workers found it all very funny.

From the Lithuanian translated by A. Milukas

● Lithuanian Society Women of Buenos Aires were presented by Dr. V. Dambrava, Counselor of the American Embassy to Argentina, at Ambassador John David Lodge's reception in Buenos Aires given in honor of the famous Nicolai's Theatre of Dance.

● LAIKAS (El Tempo), a Lithuanian periodical in Buenos Aires, reported about the induction of a young Lithuanian, Ramonas Vilutis to rectorship of the Carlos Pellegrini Higher School of Commerce. This important institution is under supervision of the Argentinian University. Its young leader, a graduate himself as recently as 1971, is son of the late Lithuanian poet Antanas Vilius.

Lithuania in Philately (8)

By A. Bernotas

THE FOREST OF BALTVYŽIS

In 1969 Soviet Russia issued a series of 5 postage stamps to commemorate the Forest of Baltvyžis in which are depicted the inhabitants of this Forest: the bison*, wild boars, harts, lynxes and the black storks.

The Forest of Baltvyžis (Białowieża Puszcza, in Polish) is a huge forest massif, comprising more than 316,300 acres of land. In the ancient times the territory, including the Forest itself, was inhabited by the Lithuanian tribes of Jotvingiai and Sūduviai, who in more recent centuries were either driven back or had to assimilate themselves with White-Russians, that were approaching from the east, and with the Poles, pushing in from the south and the west. Yet even in our times there are habitats mostly on the northern edges of the Baltvyžis Forest, where natives understand Lithuanian, and many names of their villages and towns are of Lithuanian origin.

Thus today the Forest of Baltvyžis is located in the north-eastern corner of Poland and in the western part of Soviet White-Russia. To the north from the Forest lies the town of Białystok. Literarily, in Lithuanian: White Roofs.); farther eastward the town of Volkoviskas (in the Soviet Union already). In the southern direction is to be found another town with a Lithuanian name — Lietuvos Brasta (in Russian: Brest Litovsk), and in the west is located the town of Bielskas. The Forest is cut through by several rivers of which a few flow into the Bug and Vysla and a few others — into Nemunas.

Centuries ago this vast wooded country belonged to the Grand Duchy of Lithuania and was property of her kings and grand-dukes. After partition of the state of Poland-Lithuania by the end of 18th century it went into the hands of czarist Russia. The peasants of the Forest were free — its people never bore the condition of serfdom.

The Forest of Baltvyžis was famous not only because of its vastness, but also for the variety and abundance of its animals and birds. In the woods and swamps there lived the numerous zubrai-bisons (Bison bonasus-Bovidae), to be

*Zubrai, in Lithuanian — the only surviving relatives in Europe of the American buffalos.

found then throughout all Europe only here; there were plenty of rafts, elks, deers, wild boars, lynxes, wolves, foxes and others, as well as many rare fowls, including black storks. In ancient times the zubrai-bisons lived there in thousands and often stately hunts were organized in the woods. For example, when Grand Duke Vytautas and his cousin, the Polish King Jogaila had agreed to wage war against the invading Teutonic Order, in 1410, they arranged a hunting expedition into the forest to provide their armies with fresh meat. Another such expedition by the both rulers was organized in 1426 to get meat for several provinces stricken by the plague.

In later centuries the dukes and officials took care to prevent the zubrai-bisons from annihilation: hunting of them was restricted and the animals were fed in the winter-times. Yet in 1900 there were counted in the Forest a herd of only 727 bison, 450 elks, 2500 harts, 5000 deers and about 1800 hogs. In earlier years there were to be found beavers also, but by now they are gone.

Not only beasts and animals found shelter in the Forest: the ruling dukes had established there small workshops to produce pitch, tar and potash, whereas bee-keepers netted tons of honey, of which ancient Lithuanians used to produce a fine drink called midus (meade). The forest timber was not only used for the country's own requirements, but used to be floated to the German port of Danzig. During the uprisings of 1831 and 1863 the woods were the hiding grounds of the Polish and Lithuanian partisans.

In the years of 1915-18 the Forest suffered heavy losses on timber, when the occupying German forces felled about 6% of its selected trees. The same fate struck the Forest during WWII, when the zubrai-bisons were almost completely annihilated. In 1945 the Forest of Białowieża Puszcza was divided between Poland and Soviet Russia and so the Baltvyžis Forest remains until now.

MARY HAMROCK

PIERCE — HAMROCK

MORTUARY

921 Venice Blvd.

Los Angeles, Calif.

Phone: Richmond 9-6091

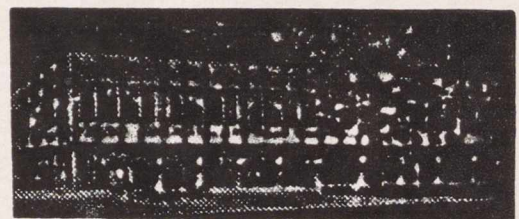
DIVIDENDAI MOKAMI KAS 90
DIENŲ UŽ VISAS TAUPYMO
SĄKAITAS

TAIP

TAUPYDAMI PAS MUS, JŪS GALITE PASIRINKTI TAUPYMO RŪŠĮ, KURI JUMS PATOGIAUSIA...
TAI NEDELSDAMI PASIŪSKITE ČEKĮ DABAR.

7 1/4% UŽ TERMINUOTUS
CERTIFIKATŲ
INDĖLIUS

Dividendas išmokamas kas mėnuo
TAUPYMO SĄSKAITOS IKI
\$20,000 APDRAUSTOS F.S.L.I.
ĮSTAIGOSE.



ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court
Cicero, Illinois 60650

JUOZAS F. GRIBAUŠKAS
sekretorius

Tel.: (312) 656-6330 ir 242-4395

LADIES AND GENTLEMEN

Remarkable Discovery



Hair formula JIB is Patented in Switzerland and Registered in U.S.A. and Canada, Europa, Germany, Austria. It cures Dandruff, Falling Hair, Itching scalp, Splitting ends, Strengthening Hair, Root growth, and restoring NATURAL HAIR COLOR.

Using JIB you will never be bald or grey. 100% Guaranteed.
Listed in Druggist Red-Blue Book.
JIB Medicine Liquid 8 oz. A 16 week supply \$6.00. Money Order, P. P., Send today —

J I B LABORATORIES

1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill.
60650

CRANE SAVINGS &
LOAN ASS'N

B. R. PIETKIEWICH,
President

2555 W. 47th St., Chicago 32, Ill.

ADMINISTRACIJA RAŠO

GERBĖS PRENMERATORIAI:

M. Aleksandravičius, kun. prof. dr. P. Ragažinskas, Kazys Trečio-
kas, M. Šarauskas, A. D. Kaulakis,
kun. P. Sabulis, K. Miškinienė, P.
Bielskus, dr. S. Pacevičius.

LD ŽURNALUI PAREMTI AUKOJO:

Po \$5 — Jonas Černius, K. Miški-
nienė, H. Jasinis.

\$4. — L. Šimaitis.

Po \$2 — L. C. Eurkoos, A. Dau-
kantas, B. Lukas.

Po \$1 — W. Skinder, A. J. Bri-
džius.

Visiems nuoširdžiai dėkojame —
Administracija

LIETUVIŲ DIENŲ

žurnalo ir knygų

PLATINTOJAI

J. A. V-se

Brooklyn, N. Y. — "Darbininko" adm-ja.
So. Boston, Mass. — S. Minkus.

Chicago, Illinois — Balys Brazdžionis,
'Draugas', 'Marginiai', 'Terra' Gifts
International.

Cleveland, Ohio — "Dirva", V. Rociūnas,
Detroit, Mich. — "Gaiva", "Neringa",
St. Anthony's Parish Library.

Grand Rapids, Mich. — J. Belinis.

Kenosha, Wis. — B. Juška.

Los Angeles, Calif. — V. Prižgintas.

Putnam, Conn. — Immaculata Conception
Convent.

Rochester, N. Y. — A. Sabalis.

Waterbury, Conn. — "Spauda".

Woodhaven, N. Y. — "Romuva".

AR TURITE ŠIUOS LEIDINIUS?

LITHUANIA Land of Heroes. Country,
People, History, Language. Lithuania's
Fight Against the Kremlin Rule. Soviet
Genocidal Practices in Lithuania. Prepared
and edited by Leonard Valiukas.
Lithuanian Days Publishers, 4364 Sunset
Blvd., Hollywood 29, Calif. 88 p. Part II
— Illustrations, 96 p. Price: \$4.75.

M. Gimbutienė, BALTS. \$8.50

Dr. J. Končius, Vytautas the Great

Minkštais viršeliais \$3, kietais \$4.

Lietuvių-anglų k. žodynas. \$7.00

Anglų-lietuvių k. žodynas. \$6.00

Mūsų knygyne galite gauti daugelį
kitų naujausių leidinių:

Rašykite

Lithuanian Days Publishers

4364 Sunset Blvd., Hollywood, Ca.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMOS,

kurios bendradarbiauja su "Lietuvių Dienomis"

Los Angeles, Calif.

KALIFORNIJOS LIETUVIŲ RADIOJAS LITHUANIAN MELODIES

Stotis KTYM, banga 1460 AM
Šeštadieniais 11:30 — 12:00 p. p.
Liet. Radijo valandėlės klubo pirm. Stasė
Pautienienė; ižd. J. Mitkus, 2610 Griffith
Park Blvd., Los Angeles, Calif. 90039.
Programos vedėjai: V. Gilyš, P. Jasiuko-
nis; pranešėja Danutė Kaškelienė; vyr.
red. S. Pautienienė, 841 Stanford St., Santa
Monica, Calif. 90403 (213) 828-3779.

Baltimore, Md.

"RADIO PROGRAMA LIETUVIAMS"
Girdima Marylande ir Washington, D.C.
Sekmadieniais 10 — 11 val. ryto
per FM radijo stotį WFMM 93,1 mgcl.
Programos vedėjai: Albertas Juškus,
4515 Wilmslow Rd., Baltimore, Md. 21210
Tel.: 366-4515
Kęstutis Laskauskas, 1312 Birch Ave.,
Baltimore, Md. 21227; Tel.: 242-1779

So. Boston, Mass.

Lietuvių Radijo valanda
LAISVĖS VARPAS
Sekmadieniais 11 — 12 val. priešpiet.
AM 1430 klc iš WWEL radijo stoties
Medford-Boston, Mass. 02155
Petras Viščinis, vedėjas,
173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402
Telefonas: 586-7209

LIETUVIŲ RADIO KORP. PROGRAMA
Seniausia liet. radijo programa Naujojoje
Anglijeje, veikianti nuo 1934 m. bal. m.,
vedama Stepono ir Valentinos Minkų, gir-
dima sekmadieniais 1 val. — 1 val. 30 m
Boston, Mass. — WLYN - 1360
Programoje: pasaul. žinių santrauka, muzi-
ka, dainos ir Magdūtės pasaka.
502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: AN 8-0489

Chicago, Illinois

SOPHIE BARCUS
RADIOJOS ŠEIMOS PROGRAMOS
7 programos savaitėje
Pirmad. ir penktad. — 11 val. ryte;
šeštad. ir sekmad. 8:30 — 9:30 ryte
Visos programos iš WOPA 1490 klc A. M.
Programos vedėja Aldona Daukus-Barkus.
Transliuojama iš nuosavo studijos
WOPA stoties 1490 klc. A. M. 102-7 F. M.
7159 S. Maplewood, Chicago, Ill. 60629
Tel: HEmlock 4-2413.

MARGUTIS
Seniausia liet. radijo programa Amerikoje.
Įsteigta muz. A. Vanagaičio 1928 m.
Kasdien 8 val. — 9 val. vakaro
(išskyrus šeštadienius ir sekmadienius)
Programos vedėjas Petrus Petrutis.
Transliuojama iš nuosavos studijos
2422 W. Marquette Rr., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: GR 6-2242; GR 6-2271.

Vatikanas, Italia

Programa transliuojama 8 kartus savaitėje.
Sekmad. rytais 10:30 - 11:00 Lietuvos laiku
ir kiekv. vakarą 20:15 - 20:30 Lietuvos laik.
Bangos: 31, 25, 19 ir 196 metrų.
Vedėjas Kun. Dr. V. Kaziūnas.
Adresas: Sezione Lituana, Stazione Radio
CITTA DEL VATICANO.

LITHUANIAN RADIO FORUM

Bi-Lingual Civic program in English
and Lithuanian
Produced by Anthony J. RUDIS
Listener Participation Program
PHONE 445-6842 and ask a question
Saturday 8 p. m. to 9 p. m.
WXRT-FM 93.1 MHz.
Address: 9339 S. Oakley Chicago, Illinois

Cleveland, Ohio

Lietuvių Radijo Programa
TĖVYNĖS GARSAI
Girdima penktadieniais 8—9 val. vakaro
per WXEN-FM stotį 106,5 mc..
Vedėjas Juozas Stempužis.
4249 Lambert Rd., Cleveland, Ohio 44121
Telef.: 382-9268.

Detroit, Mich.

LIETUVIŠKŲ MELODIJŲ RADIO VALANDA
WMZK-FM banga 98 mc
Pirmadienį — trečiadienį — penktadienį
nuo 8:00 iki 9:00 vakare
Vedėjas — Ralph Valatka
Telefonas: 537-5550.
17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219
Arba Briedis, Realty Tel. 883-5244.

LIETUVIŠKAS BALSAS-LITHUANIAN VOICE
WQRS-FM stotis. Banga 105.1 mc.
Sekmadieniais 8:25 — 9:05 val. ryto
Išlaiko Lietuvių Radijo Klubas.
Klubo pirm. — Kazys Gogelis.
13436 Garfield Ave., Detroit, Mich. 48239
Telefonas: 535-6683

Hartford, Conn.

"TĖVYNĖS GARSAI"
Connecticut vlst. liet. kultūrinė valandėlė
WRYM AM 840
Kiekv. sekmadienį 4:15 — 5:15 val. p. p.
Programos vedėjas A. Dragūnevičius.
273 Victoria Rr., Hartford, Conn.
Telefonas: CH 9-4502.

New York - New Jersey

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" radijo valanda
girdima kiekv. šeštad. 4 — 5 val. p. p.
iš New Yorko stoties WEVD — 1330 klc.
ir 97.9 meg. FM.
Direktorius Jokubas J. Stukas,
1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092
232-5565. (Code 201)
Kultūrinė lietuvių radijo valanda anglų k.
per SETON HALL Un-to stotį WSOU-FM
pirmad vak. 8:05 — 9:00 — 89.5 mg.
Vedėjas J. J. Stukas.

"LAISVĖS ŽIBURYS"

Girdima kiekvieną sekmadienį
nuo 9 iki 10 val. ryto
iš WHBI stoties 105.9 FM banga.
Adresas: Romas Kezys, 62-15 69 place,
Middle Village, N. Y. 11379.
Telefonas: TW 4-1288.

Roma, Italia

ROMOS RADIOJAS
Transliuojama kasdien nuo 20 val. 50 min.
iki 21 val. 10 min. Vidurio Europos laiku,
41,15 ir 50,34 metrų bangomis.
Vedėjas Dr. J. Gailius.
Circonvallazione Nomentana 162.

Philadelphia, Pa.

Lietuvių Bendruomenės Radijo Programa
BENDRUOMENĖS BALSAS
Stotis WTEL — 860 kilocycl.
Šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p. p.
Kultūrinės apžvalgos, žinios, vietos kroni-
ka, muzika ir skelbimai.
Programas tvarko ir praveda
redakcinis kolektyvas.
Rašyti: "Bendruomenės Balsas"
1203 Green St., Phila., Pa. 19123.
Telefonas: PO 5-0932.

Pittsburgh, Pa.

The First Lithuanian Radio Program in
Pittsburgh, Penn.
Pittsburgh, Penn. — WPIT - 730 klc.
Sekmadieniais 12 val. — 1 val. p. p.
Programos vedėjai:
Povilas ir Gertruda Dargiai.
Visais reikalais kreiptis:
2040 Spring Hill R., Pittsburgh, Pa. 15210

Rochester, N. Y.

Kultūrinė lietuviška valandėlė
Sekmadieniais 6 val. popiet.
per WCMF-FM, 96,5 mc.
Išlaiko Lietuvių Radijo Klubas.
Klubo valdyba: Pr. Puidokas, pirm., 580
Wilkins St., (14621); A. Cieminis, vicep.,
R. Kiršteinis, sek. 229 Nester St. (14621);
V. Žmuidzinis, ižd., L. Laukaitienė, narė.
Programų vedėjai: O. Adomaitienė, A.
Cieminis, V. ir N. Draugeliai, A. Dziako-
nas, St. Ilgūnas, R. Kiršteinis, Br. Krokys,
V. ir B. Litvinai, J. Šipaila, D. Žurilienė,
V. Žmuidzinis.

Waterbury, Conn.

LIETUVIŲ RADIO PARTIJA
WBRY, Waterbury, 1590 kilocycles.
Kiekvieną šeštadienio vakarą 6:10—7:00.
Programos vedėjas ir direktorius
John D. Adams (Adomaitis).
5 Harriet Ave., Waterbury, Conn. 06708.
Telefonas: 753-8898.

Montreal, Canada

LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS
WBRY, Waterbury, 1590 kilocycles.
Kiekvieną trečiadienį nuo 11 val. v.
CFMB stotis — Banga 1410.
Programos vedėjas L. Stankevičius.
1053 Cr. Albanel, Duvernay, P. Q. Canada
Telefonas: 669-8834

Toronto, Ont., Canada

TĖVYNĖS PRISIMINIMAI
7 radijo programos savaitėje
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio
4 — 5 val. p. p.
Trečiadienį vak. 7 — 8:15 v. v.
Šeštadienį 3 — 3:30 val. p. p.
Visos programos transliuojamos iš
Toronto stoties CHIN, banga 101 FM
Programos vedėjas Jonas R. Simanavičius
175 Parkside Dr., Toronto 3, Ont.
Telefonas: 534-1274.

LIETUVIAI TELEVIZIJOJE

Įsteigta 1966

WC IU - TV Channel 26

Sekmadieniais 8:30

5845 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. 60636
Tel. (312) 778-2100

Tolius šlutas, vald. pirm.

